

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34 (1437) 1977 RUGPJŪTIS - AUGUST 25

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Dešimt ar dvylika?

Natūralu, kad artėjant naujiems mokslo metams spaudoje pradeda kilti balsų, liečiančių mūsų lituanistinį švietimą. Šiais metais tie balsai yra žymiai stipresni, nes susikoncentravo į vieną jau nuo seniau rūgstantį klausimą: kaip ilgai reikia laikyti mokinius lituanistinėse mūsų mokyklose — dešimt ar dvylika metų? Nors klausimas liečia JAV lituanistines mokyklas, bet tenka tuo reikalu pasisakyti ir už JAV ribų gyvenantiems, nes JAV lit. švietimo reforma vienaip ar kitaip visada atsiliepia ir į kitas mokyklas laisvajame pasaulyje.

DVYLIKOS metų lituanistinio švietimo sistema yra sukurta JAV-se prieš dvidešimt kelerius metus. Tai padaryta greičiausiai taikantis prie tada buvusios ir dabar tebesančios amerikiečių švietimo sistemos — 8 metai pradžios mokslui ir 4 metai gimnazijai. Pagal tą sistemą buvo sudarytos skyrinės programos ir parašyti kiekvienam skyriui vadovėliai, kaip kad yra amerikiečių mokyklose. Kanadoje daug metų lituanistinė mokykla buvo 8 metų, prieš dešimtmetį ji perėjo į 10 metų, tokia tebėra iki šiol. Augštesnįjį lit. švietimą Kanadoje atlieka lituanistiniai seminarai bei kursai, Toronte pasiekiantieji 13-tuosius lituanistinio švietimo metus. Ilgainiui dėl formalaus lituanistinio mokymo metų skaičiaus ir JAV-se pradėjo atsirasti nuomonių, linkstančių į metų skaičiaus mažinimą, tam nurodant eilę praktiškų priežasčių. Svarbiausia jų buvo bene mokinių skaičiaus mažėjimas, ypač vyresniuose skyriuose.

IS TOLIAU žiūrint atrodytų, kad ta visa problema darosi kontroversinė tik dėlto, jog ne iš to taško į ją žiūrima. Gal reiktų kelti kitaip redaguotą klausimą, kriterijumi laikant ne metų skaičių, bet lituanistinę medžiagą, būtina būsimajam intelligentui. Atseit, pirma reiktų parašyti bendro pobūdžio programą ("curriculum guidelines"), o tik po to nustatyti, kiek maždaug metų reiktų tai programai išieiti. Laisvesnį metų skaičiaus pasirinkimą reiktų palikti pačiai mokyklai ir net, kai kuriais atvejais, mokiniiui 10-12-13 metų ribose. Kanadoje toks laisvas pasirinkimas yra leidžiamas, o vyresniuose skyriuose (11-13) galutinį žodį turi pats mokiniųs. Jeigu jis toliau 10 metų nenorį eiti, tai ir tiek to — prievarta šio amžiaus jaunimui tik žala daro. Toronte jau turime pavyzdžių, kad tokia tvarka gerai veikia: pasitaikė net keli atvejai, kai mokiniai, laiku neatėję į 11 klasę, po metų-kitų į ją grįžo. Visais atvejais tokie studentai yra vieni iš gerųjų, nes jie grįžta į lituanistinį švietimą savo apsisprendimu. Jeigu JAV-bių švietimo taryba norėtų laikyti kietos kontrolės ranką, kad 10 metų mokiniai būtų nemažiau paruošti, kaip 12-kos metų, gali tai padaryti privalomais abitūros egzaminais, kurių vienodos temos ar klausimai būtų pačios švietimo tarybos pateikti visoms mokykloms. Tokius egzaminus galėtų rašyti ir mokinys, visai lit. mokyklos nelankęs, jeigu būtų pakankamai motyvų tam nelankymui pateisinti, sakysime, jis gyvena toli nuo bet kurios lit. mokyklos.

PRIEMUS šitokią galvojimą, pagrindinis sunkumas būtų nustatyti privalomą medžiagą abitūros egzaminams. Jau ir dabar iš to, kas šia tema rašoma spaudoje, matome, kad būtų sunku susitarti. Štai vienas rašo, kad išjungimas pilnos dalyvių studijos būtų nusikaltimas. Kitas vėl istorijos abitūros egzaminų vietoje davęs mokiniams surašyti 20 datų, įskaitant tokias: kuriais metais buvo surašyti Krėvos aktas, kada pasirašyta savitarės pagalbos sutartis su Sovietų Sąjunga? Kažin ar su tokiais reikalavimais nenuveiname virš 14-16 metų amžiaus dabartinio mūsų jaunimo lituanistinio pajėgumo? Ar tokie klausimai nėra viena iš priežasčių, dėl kurių augštesniųjų klasių mokiniai meta mokyklą?

Tenka sutikti su dabartiniu JAV LB švietimo tarybos pirmininko iniciatyva atsiiklausti minimu reikalu visų suinteresuotųjų, nes mūsų mokyklos laikosi ne švietimo vadovų įsakymais, bet mokytojų ir tėvų nepaliaujamu rūpesčiu bei pasišventimu.

A. Rinkūnas

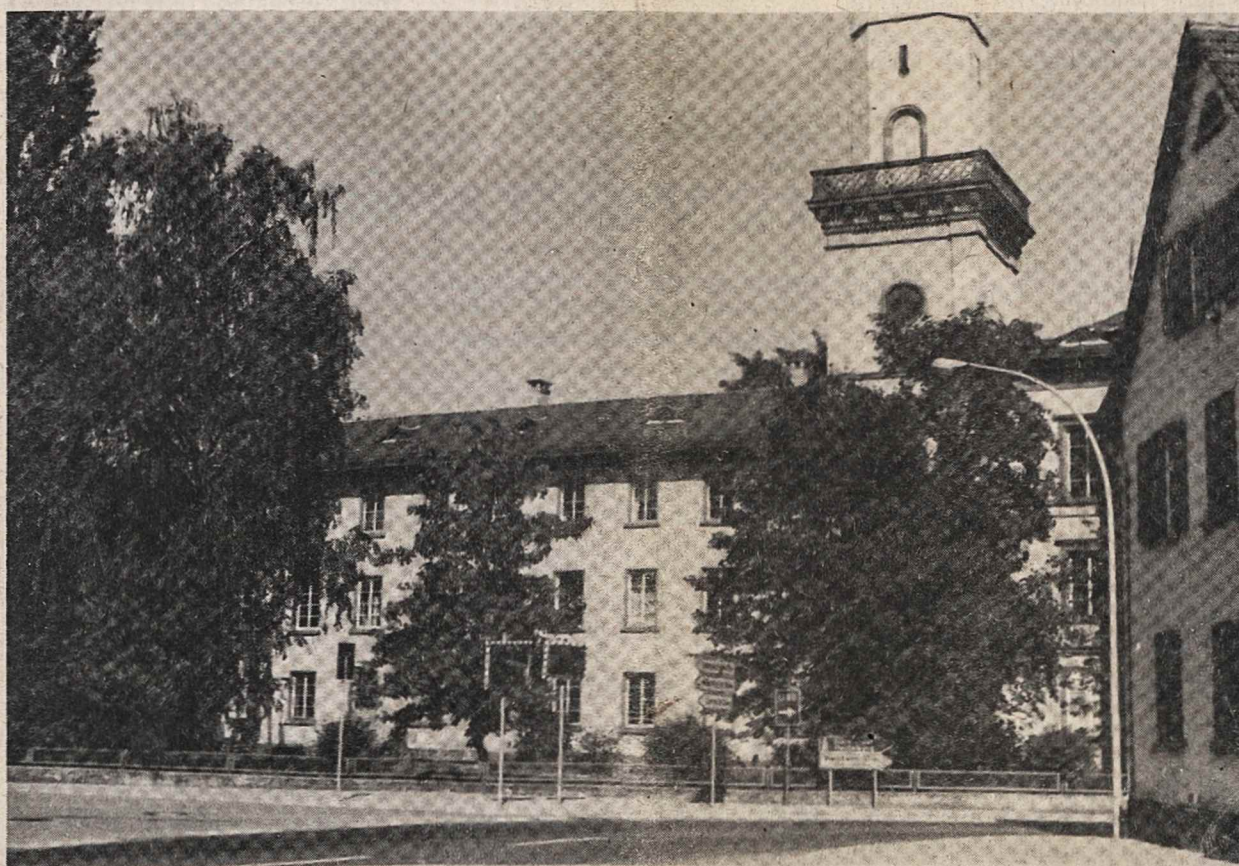
KANADOS ĮVYKIAI

Infliacija didėja

Kanados kova su infliacija, daugiausia matuojama pragyvenimo pabrangimu, rodo žingsnį pralaimėjimo kryptimi. 1976 m. lapkričio mėnesį infliacija buvo nukritusi iki 5,6%. Tada atrodė, kad premjero P. E. Trudeau vyriausybė pasiekė savo tikslą 1977 m. infliacija sumažinti iki 6%. Šią teoriją dabar sugriovė paskutinieji liepos mėnesio statistikos duomenys, pastarųjų 12-kos mėnesių infliacijai pripažinę 8,4%. Prie jos pakilimo daugiausia prisidėjo maisto bei kitų gaminių pabrangimas ir netgi Ontario vyriausybės mokesčio padidinimas cigarečių dėžutei 5 centais. Nerimą taipgi kelia nedarbo padidėjimas iki 8,1% liepos mėnesį, 1976 m. lieposje tesiekęs 7,2%. Be darbo dabar jau yra 878.000 kanadiečių. Normaliai vidurvasaryje turėtų būti aiškus bedarbių skaičiaus sumažėjimas.

Kanados Darbo Kongresas, vadovaujamas pirm. J. Morriso, Otavoje buvo sušaukęs 90 unių vadų konferenciją apsvaryti premjero P. E. Trudeau vyriausybės siūlomom kainų bei atlyginimų kontrolės atšaukimo sąlygom. Antiinflacinė kontrolė buvo įvesta prieš 22 mėnesius iki 1978 m. pabaigos, bet premjeras P. E. Trudeau liepos 29 d. pareiškė unių ir verslo vadams, kad ji gali būti atšaukta dar šiemet, jeigu jie pažadės laikytis savanoriškos savitvardos alų ir kainų didinime. Kanados Darbo Kongresas savo konferencijoje šį reikalavimą griežtai atmetė. Kanados unių iš principo atmeta betkokią atlyginimų kontrolę — privalomą ar savanorišką. Dėl šios priežasties Kanados Darbo Kongresas net nedalyvaus pasitarimuose su Kanados vyriausybe ir verslo atstovais. Pastarieji žėjimas.

(Nukelta į 6 psl.)

Vasario 16 gimnazija V. Vokietijoje, kurioje jau prasidėjo nauji mokslo metai. Nuotraukoje matyti senasis pastatas — berniukų bendrabutis, sporto salės, auditorija

Nuotr. V. Priščeponkos

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Rytų blokas ir Vatikanas

Vienos kardinolas F. Koenigas, geras Rytų Europos reikalų žinovas, kurio nuomonė ir Vatikane daug sveria, neseniai pareiškė, kad Rytų bloko šalių vyriausybės nėra iš esmės pakeitusios savo nusistatymo religijos atžvilgiu. Toks pareiškimas, be abejonės, remiasi naujaisiais pranešimais apie nesiliaujančius tikinčiųjų varginimus, kuriuos jie patiria iš vietinių valdžios organų. Tačiau iš to dar negalima daryti išvados, kad Vienos kardinolas tuo pačiu būtų linkęs atsisiboti nuo Vatikano vadinamos "Rytų politikos", kurią ir jis pats iki šiol tvirtai rėmė.

Žinoma, jog kardinolo Koenigo pareiškimas gali būti ir yra kaikienu aiškinamas kaip savotiškas minėtiosios politikos nesėkmingumo pripažinimas. Bet iš tikrųjų tai nieko naujo. Nektartį ir ne nuo šiandien tiek Vakarų, tiek Rytų Europoje buvo ir yra kritiškai vertinami Vatikano "Rytų politikos" laimėjimai, kurių daug kas pasigenda.

Siuo atveju daugiau domina toji aplinkybė, kad įtakingasis Vienos kardinolas savo plačiai nuskambėjusiam pareiškimui parinko kaip tik tokį laiką, kai Vakarų spauda prašneko apie pirmuosius Vatikano "ilgos kantrybės" vaisius. Tiesa, kol kas dar paskelbta mažai konkrečių faktų, kurie paremtų visus daugiau ar mažiau optimistiskus spėliojimus.

Bene labiausiai juos pakurstė pastaruju metu įvykęs Čekoslovakijos partijos ir valstybės vadovo Husako pasikeitimas laiškais su naujuoju Prados kardinolu Tomašeku. Stebėtojai linkę viltingai vertinti abipusiškai išreikštą norą pagerinti K. Bendrijos ir valstybės santykius šioje šalyje, kur pastaraisiais metais kunigų ir tikinčiųjų persekiojimas labai jau nesiderino su žymiai nuosaikesne kaimyninių Vengrijos ir Lenkijos kraštų padėtimi. Tikras laukiamo pagerėjimo ženklas būtų, jei netrukus kardinolas Tomašekas būtų valdžios patvirtintas Prahos arkivyskupu ir pasitvirtintų gandai apie naujų Čekoslovakijos vyskupų paskyrimus.

Siuo metu iš 13 vyskupijų tik 4 turi savo vyskopus. Laukiama, jog netrukus turi būti sutvarkyta padėtis dar 6 vyskupijose, paskiriant joms ganytojus. Prileidžiama, jog tuo atveju abi pusės padarysiančios nuolaidų, Vatikanui sutinkant su viena kita valdžios remiamų

vadinamų "taikos šalininkų" kandidatūra. Visa tai kol kas tėra tik spaudos spėliojimai. Belaukiant naujų įvykių, liepos viduryje stebėtojų dėmesį patraukė augšto Vatikano pareigūno — arkivyskupo Poggi vizitas Rumunijoje. Skelbiama, kad arkivyskupo pokalbiai Bukarešte, trukę dešimtį dienų, pasibaigė be jokių konkrečių išdavų. Vis dėlto pats faktas, kad jie įvyko devyniems mėnesiams praslinkus nuo paskutinio Poggi vizito Rumunijoje leidžia spėti, jog padaryta šiočia tokia pažanga.

Stebėtojai teikia daug reikšmės ir tam, kad Rumunijoje šiemet paskirtas naujas religinių reikalų tvarkytojas, kurio vieta pastaruosius dvejus metus buvo neužimta. Naujasis religinių reikalų tvarkytojas yra buvęs diplomatas Roseanu. Diplomatinį patyrimą turinčio žmogaus parinkimas lyg ir mena Bukarešto norą įieškoti naujo "modus vivendi" su Vatikanu. Ar Roseanu iš tikrųjų įieškos

ir suras veiksmingų būdų leidams pralaužti, parodys ateitis. Kad tai nelengvas uždavinys, rodo paskutinių dešimties metų istorija. Popiežių Paulių dar 1968 m. Vatikane aplankė tuometinis Rumunijos min pirmninkas Maureris, 1973 m. — pats Ceaučesku, o arkivyskupo Poggi ryšiai su Rumunija siekia 1975-sius metus. Gal ir čia tinka tas garsus vokiečių posakis: "Dievo malūnas mala lėtai, bet labai smulkiai."

Rumunijos ir Vatikano santykiuose sunku veikiai laukti esminio pagerėjimo, nežiūrint tam palankios dabartinės pohl-sinkinio Belgrado pasitarimų nuotaikos. Rumunijos valdžia dar 1948 m. visiškai panaikino Rytų apeigų Katalikų Bendriją, o iš 5 lotynų apeigų vyskupijų tėra likusios tik 3. Bukareštas mano, kad Rytų apeigų problema jau išspręsta "visiems laikams", tuo tarpu Vatikanas iki šiandien tai laiko grubiu tarptautinės teisės laužymu.

A. Lembergas

Dailininkų ANASTAZIJOS IR ANTANO TOMOŠAICIŲ sodyba prie Kingstono, Ont., kurią vasaros metu daug kas aplanko, nes joje yra daug įdomios bei vertingos lietuvių tautodailės ir pačių dailininkų kūrinių

St. Dabkus

Pasaulio įvykiai

JUGOSLAVIJOS PREZ. J. B. TITO MASKVOJE TUREJO PASITARIMUS su kompartijos vadu ir naujuoju Sovietų Sąjungos prez. L. Brežnevu, dėl šio vizito nutraukusiu savo atostogas Kryme. Atrodo, prezidentui J. B. Tito, turinčiam jau 85 metus amžiaus, labiausiai rūpi gauti L. Brežnevo pažadą, kad Sovietų Sąjunga nebandys kištis į Jugoslavijos reikalus po jo mirties. Pernykštis abiejų vadų susitikimas Jugoslavijoje nebuvo labai draugiškas dėl L. Brežnevo spaudimo, kad Jugoslavija pasirinktų artimesnius ekonominius bei politinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Maskvoje prez. J. B. Tito pabrėžė kiekvienos šalies teisę vadovautis savitu komunizmu. Kremliuje įvykusiame pokylyje L. Brežnevas sakėsi respektuojąs Jugoslavijos nepriklausomybę, tačiau kompartijos visame pasaulyje turinčios siekti solidarumo.

Ši pastaba greičiausiai buvo L. Brežnevo nukreipta prieš europinio komunizmo atstovus, atmetančius Maskvos primatą. Sovietų spaudos teigimu, J. B. Tito ir L. Brežnevo pokalbiai buvę labai draugiški. Jugoslavai belgi sako, kad iš tikrųjų jiems nepavyko pašalinti ligšiolinių nuomonių skirtumų, liečiančių Jugoslavijos ir Sovietų Sąjungos santykius. Iš Maskvos prez. J. B. Tito išskrido į Pekingą, kur susitiks su kiniečių kompartijos vadu H. Kuo-fengu, didžiausiu L. Brežnevo priešu. Jis taipgi žada lankytis ir S. Korėjoje.

Žydų kaimai

Naujasis Izraelio premjeras M. Beginas tampa vis didesne rakštimi JAV prez. J. Carteriui bei jo pastangoms sušaukti Ženevos konferenciją Artimųjų Rytų problemoms išspręsti. Grįžęs iš susitikimo su prez. J. Carteriu Baltuosiuose Rūmuose, M. Beginas legalizavo tris vakarinėje Jordano upės pakrantėje nelegaliai įsteigtus žydų kaimus, o dabar vėl leido steigti tris kitus. Dėl šio nutarimo JAV vyriausybė įteikė protesto raštą Izraelio ambasadoriui S. Dinitai. Asmeninį prez. J. Carterio protestą premjerui M. Beginui perdavė JAV ambasadorius Jeruzalėje S. Lewis. Premjero M. Begino vyriausybė žydų kaimų steigimą buvusioje Jordanijos teritorijoje laiko legaliu žingsniu, kuris liudija Izraelio vadų apsisprendimą vakarinės Jordano pakrantės negražinti arabams. Tokiose aplinkybėse Ženevos konferencijos greičiausiai nepavyks sušaukti, o be jos sunku bus išvengti karo. Naują problemą sudaro CIA žvalgybos pranešimas, kad Izraelis 1965 m. nelegaliai yra gavęs nemažą kiekį atominių bombų gamybai paruošto uranijaus iš vienos amerikiečių įmonės Apollo vietoje, Pa. Siuo klausimu dabar susidomėjo ir JAV kongresas. Jeigu CIA išvados teisingos, Izraelis savo arsenale dabar jau turi atominių bombų.

Išlaisvino kalinį

Santykius tarp V. Vokietijos ir Italijos įtempė vėžiu merdin-tis plk. H. Kappleris, buvęs SS policijos viršininkas Romoje. 1944 m. jo įsakymu buvo sušaudyti 335 italai, atsilysiginant už 32 vokiečių karių, žuvusių nuo partizanų įmestų granatų sunkvežimim. H. Kappleris buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos ir kalėjime jau yra praleidęs 30 metų. Dėl vėžio ligos paskutinės stadijos jis buvo perkeltas į vieną Romos ligoninę, iš kurios jį, sveriantį vos 105 svarus, lagamine išsinešė į V. Vokietijon atsivežė jo žmona. Italija pareikalavo merdintį kalinį grąžinti, tačiau V. Vokietija atsisako tai padaryti, vadovaudamasi savo konstitucija. Atrodo jam bus leista numirti Soltau miestelyje, kur gyvena jo žmona Anneliese, medicinos gydytoja.

Sustabdė siuntas

Egipto prez. A. Sadatas įsakė nutraukti medvilnės tiekimą Sovietų Sąjungai, nors dabartinės ir būsimos jos atsargos sovietams yra pažadėtos už ginklų. Pasak A. Sadato, medvilnės siuntų sustabdymą padiktavo lig šiol iš Sovietų Sąjungos negauti tankai, už kuriuos jau seniai atsilysinta. Egiptiečių medvilnė nėra per daug svarbi Sovietų Sąjungai, nes jos pakankamai užsiauginama vietinės. Nuostolis daugiausia tėra politinis, liudijantis blogėjančius Egipto ir Sovietų Sąjungos santykius, mažėjančią Kremliaus įtaką Artimuosiuose Rytuose.

Naujieji naciai

V. Vokietijos socialdemokratų paskelbė savo vado W. Brandto laišką kancleriui H. Schmidtui, atkreipiantį dėmesį į prasidėjusį nacių atkūtimą. Buvęs kancleris W. Brandtas, Skandinavijoje vedęs kovą prieš A. Hitlerį, rašo apie visokią naujųjų nacių demonstraciją su nacių ženklais, piršimą naciškų idėjų, neapykantą mažųjų grupėms ir netgi atvirą reikalavimą pašalinti demokratinę santvarką. Vidaus reikalų min. W. Maihoferis tiria kraštutinių dešiniųjų grupių veiklą, bet pavojaus V. Vokietijai dar neranda. Žurnalai "Stern" ir (Nukelta į 6 psl.)

Šiame numeryje:

Dešimt ar dvylika?

Pedagogas Antanas Rinkūnas rašo apie siūlomą lituanistinių mokyklų reformas JAV-se

Rytų blokas ir Vatikanas

Mūsų bendradarbis Europoje informuoja apie kardinolo Koenigo pareiškimą ir jį komentuoja

Pas rojiško gyvenimo žmones

Įspūdžiai iš St. Peterburgo Floridoje, kur gyvena daug lietuvių pensininkų

Ekskursija, panaudota propagandai

Montrealio lietuvių jaunimo grupės išvyka į pavergtą Lietuvą sovietinėje spaudoje

Dienraštis apie išlaisvintą lietuvį

"The St. Catharines Standard" reportažas apie Kęstutį Jokubyną

Tapybinių vaizdų poezija

A. Tyruolis įvertina Aldonos Veščūnaitės poeziją

Almeno romanas "Sauja skatikų"

K. Barėnas recenzuoja "Draugo" premijuotą romaną

Ekonominis mūsų gyvenimas

A. Vaisiūnienė apie ekonominius Venecuelos lietuvių rūpesčius

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ KONFEDERACIJA** (World Lithuanian Catholic Confederation), kuriai vadovauja vysk. V. Brizgys ir Pr. V. Povilaitis, rugsėjo 8 paskelbė Pacaulio Lietuvių Maldos ir Solidarumo Diena. Ta proga skatinama rengti atitinkamas iškilmes — akademijas, procesijas, bendras maldas. Kanados lietuviai katalikai jau turi žymiai anksčiau įvestą Tikinčiosios Lietuvos Dieną, minimą kasmet pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį ir jungiamą su šv. Kazimiero diena. Ši data kanadiečiams yra patogesnė, be to, jau tapusi tradicija.

★ **A. A. KUN. VINCENTAS BYLA** mirė okup. Lietuvoje š.m. gegužės 21 d.; palaidotas gegužės 23 d. Jurbarko par. šventoriuje. Vėlonis buvo gimęs 1901 m. lapkričio 19 d. Butrimų k., Girdžių par. (tada Jurbarko filijoje). Privačiai pasirošęs, 1918 m. įstojo į Jurbarko "Saulės" gimnazijos III klasę. Baigęs IV klasę, 1920 m. įstojo Kauno kunigų seminariją. Kunigų ištentantis 1927 m. balandžio 2 d. Kunigavo Ariogaloje, Ervilke, Radvilaiškyje. Kurį laiką dirbo Kat. Veikimo Centre Kaune. Vėliau klebonavo Lygumuoje, Šilaučiuose, kur buvo ir dekanu. Frontui artėjant, persikėlė į Skirsnemune. Keletą metų klebonavo Kurtuvėnuose. Buvo išvežtas į Sibiją, iš kurio grįžo po penkerių metų ir iki mirties gyveno Jurbarko, talkindamas klebonui. Paskutinius kelis mėnesius sunkiai sirgo. Lovoje pamirėjo 50 metų kunigystės sukaktį. Vėlonis buvo ir spaudos žmogus. Dar būdamas progimnazijoje rašinėjo Rekyvos slapyvardžiu jos laikraščio "Spindulys". Mielasai kunige

Vincetai, ilsekis ramybėje savo milimoje Tėvynėje. D. G.

★ **RELIGINĖ LIETUVIŲ KATALIKŲ SALPA JAV-se** 1976 m. išleido ir išplatino daugiau kaip 100.000 egz. informacinių spaudinių anglų kalba Lietuvos laisvės bei tikinčiųjų persekiojimo klausimais.

Spaudiniai įvairiausių rūšių: vieni specialiai religinės šalpos talkininkų parašyti, kiti perspausdinti iš amerikiečių arba anglų-aiurių spaudos.

I minėtų skaičių neįeina prel. J. Kučingio pernai finansuotas ir Kunigų Vienybės išleistas sen. Onos Mikailaitės vertimas Nijolės Sadūnaitės kalbos teisme. Ties knygutės taip pat išplatino Religinę Salpą su Katalikų Tarnyba bei Kunigų Vienybę 25.000 egz.

41-ojo tarptautinio eucharistinio kongreso proga Filadelfijoje 1976 m. rugpjūčio mėn. buvo išdalinta art. 30.000 egz. brošiūros anglų kalba "The Greater Hunger". Paskutiniu laiką baigiamas išplatinti likutis 20.000 egz.

Tokie spaudiniai išsiuntinėti vyskupams, kunigams, vienuoliams-ėms bei tikintiesiems. Jie pasiekė Škotiją, Norvegiją, Kanadą, Afriką, Australiją ir kitus kraštus.

Religinę Salpą nemokamai aprūpina didesniais kiekiais tos medžiagos visus, kurie jos prašo. Adresas: Religinė Salpa, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

★ **AUSROS VARTAI VILNIUJE** iš lauko naujai nudažyti gelsva spalva. Dažai buvo gauti iš Jugoslavijos. Po restauravimo virš vartų angos nišoje nebėra stiliuoto kryžiaus. Matyt, buvo pašalintas.

Kuo serga Brežnevas?

M. STONYS

Jis pamažu iškilo į paviršių, gavo daug medalių, maršalo ir prezidento titulus. Dabar jis sėdi augščiausiame komunistų partijos ir Sovietų Sąjungos valdžios soste. Atrodo, kad turėtų būti linksmas ir laimingas. Deja, įniršis ir savo menkystės pajautimas padarė jį nepagydomu ligoniu.

Brežnevas didžiavosi savo krašto ekonomija. Girdi, Sovietų Sąjungoje nėra bedarbių, nėra ekonominių atoslūgių ar kritimų, o tik pastovus klimas. Bet per eilę metų buvo reikals pirkti kviečius Kanadoje, JAV ir Australijoje. Reikėjo sviesto, mėsos ir mašinų, nes Sov. Sąjungos "priešakinė technika", kaip vėliau Brežnevas pamatė, toli atsilikusi nuo Vakarų pasaulio technikos.

Prez. J. Carteris priminė žmogaus teises, kurios Sov. Sąjungoje paneigtos, ir sukėlė sąjūdį komunistinėse valstybėse. Tas sąjūdis ir Helsinkio pasirašytas dokumentas tapo gan skaudžia rakštimi panagėje.

Atolydis buvo beužiuluojantis Vakarų Europą ir JAV. Įniršis dėl žmogaus teisių baigia sugriauti atolydžio mitą. Tas Sov. Sąjungos vyriausybės įniršis ir nuolatinis niurnėjimas Vakarų pasaulį stebina ir duos-

da laiko persirikiuoti ir pramatyti tolimesnius ėjimus.

Nusiginklavimas ir jo konferencijos, ilgai buvusios Sov. Sąjungos arkliauku, tapo nenaudingos, atėjęs Carterio administracijos atstovams.

Sovietų kariuomenės apginklavimas ir karinis laivynas, kuriu didžiavosi Brežnevas, prarado savo pranašumą ir pajėgumą, kai JAV ir V. Vokietija paskelbė savo naujai išrastas ginklus. Sov. Sąjunga vėl pasijuto atsilikusi ir pasenusiais ginklais apginkluota.

Brežnevo dekoratyvinė konstitucija, kaip galvojo komunistai, turėjo nusteibinti pasaulį. Deja, ji nebuvo rimtai komentuota. Pakako trumpų užuominų ir vieno kito šypsio jai charakterizuoti.

Brežneviui valdant Sov. Sąjunga, Kinijos Liaudies Respublikos nepavyko prisikalbinti ir su ja susitaikinti. Brežnevo didėlei nesėkmei atsirado europinis komunistų blokas, nebėnoris priimti įsakymų iš Maskvos.

Tos visos nesėkmės ir savo senatvės bei asmeninės menkystės pajutimas Brežnevą padarė nirsūliu sergantį ligonį. Politinė, karinė ir ekonominė Sov. Sąjungos situacija nežada duoti pagalbos didžiajam savo ligoniui.

Pas rojiško gyvenimo žmones

St. Petersburgo vasarvietėje, Floridoje, kur spiečiasi pensininkai

Florida, JAV valstija, pastaraisiais metais labai sparčiai paaugo savo gyventojų skaičiumi ir tapo devintąja valstija, turinčia per 6 milijonus gyventojų. Seniau traukė vasarotojus ypač Miami Beach, o pastaraisiais metais iškilo visa eilė vietovių, kuriose pradėjo kurtis amerikiečiai ir kanadiečiai, įsiekę šiltesnio klimato, ypač žiemos metu. Tokių vietovių tarpe iškilo ir St. Petersburgas, šiuo metu su apylinkėmis turis per milijoną gyventojų. Taigi, pasidarė jau didmiestis, suskirstytas į atskirus miestus, turinčius autonimiškas savivaldybes.

Sion vietovėn prie Meksikos įlankos traukia žmones, ypač vyresnio amžiaus, šiltas klimatas, jūros vanduo, geri paplūdimiai, rami aplinka, palyginti nebrangūs namai (bent iki šiol) ir gana pigus pragyvenimas.

Atskridęs lėktuvu į Tampos aerodromą ir susidūręs su St. Petersburgu vardu, klausai pažįstamus žmones, kaip atsitiko, kad Amerikoje atsirado Rusijos sostinės (buvusios) pavadinimas. Deja, ir jie nežino. Kreipiesi į turistų informacijos įstaigą, bet ir čia nėra pakankamos informacijos. Pagaliau ją surandi centrinėje bibliotekoje. Ten paaiškino, esą St. Petersburgo pavadinimas buvo paimtas 1887 m. pirmųjų ateivių. Vienas jų, kaip kilęs iš Rusijos, pasiūlė jos sostinės pavadinimą, ir buvo priimtas. Kiti ateiviai davė vardus kitom vietovėm, viešbučiam irgi pagal savo kilimės miestus. Kad Rusijos Peterburgas vėliau buvo pavadintas Leningradu, ir Floridos St. Petersburg grupę žmonių kėlė mintį pasekti tuo pavyzdžiu, bet nerado pritarti-

mo.

Rojiškas gyvenimas

Dabar St. Petersburge spiečiasi žmonės, kuriems dirbti nereikia (pareigine prasme), o lėšų ir laisvės netrūksta. Prie tokių pirmoje eilėje priklauso įvairaus amžiaus pensininkai. Vieni jų yra įsigiję namus, kiti butus bendrnamiuose, tretii nuomoja kambarius moteliuose arba privačiuose namuose. Dalis jų gyvena ištisus metus, o kiti išvyksta "atostogų" į senąsias gyvenvietes, ypač vasaros metu, kai čia temperatūra pakyla virš 90°

Prie minėto rojiško gyvenimo kategorijos priklauso ir hipių stiliaus jaunimas, kuris taip pat čia nieko nedirba, gyvena be didesnių rūpesčių — nuolat girksnoja įvairius gėralus, rūko, šneka, klausom muzikos, groja gitaromis ir dainuoja. Toks jaunimas spiečiasi pigesniuose rajonuose gana tirštai būriais.

Taigi, St. Petersburgas nėra vien pensininkų miestas. Jame matyti gana daug ir jaunų veidų bei vasarojančių jaunų šeimų, ypač liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Lietuvių klubai

Su padidėjusia gyventojų srove atplaukė Floridon ir nemažai lietuvių. Vieni apsigyveno rytinėse pakrantėse, kiti — vakarinėse. Senieji ateiviai čia atsirado anksčiau, įsteigė savo klubus, o naujieji gausiau pradėjo apsigyventi prieš maždaug du dešimtmečius. St. Petersburg grupė veikia, kaip ir Miami, du lietuvių klubai — senųjų ir naujųjų. Pirmųjų klubui priklauso daugiausia komunistinių laikračių "Vilnis" ir "Laisvė" rėmėjai, antrųjų — patriotinės visuomenės tautiečiai. Pastarųjų klubas, turis keletą šimtų narių, įsteigtas prieš 15 metų, turi erdvas patalpas — didžiąją salę, mažąją salę, barą, virtuvę, raštinę. Yra ir scena, kurioje atliekamos įvairios programos. Sekmadieniais, 12 v., renkasi klubo nariai bei jų svečiai pietums. Žiemos metu susirenka iki 350 tautiečių, o vasaros metu — apie 150-200. Svečiai, atvykę iš JAV ir Kanados miestų, pristatomi pietų metu ir tuo būdu lengvai gali užmegzti pažintis su vietiniais tautiečiais. Klubui pirmininkauja A. Karnius, kuris sodriu balsu kiekvieną sekmadienį pasveikina gausiai susirenkančius tautiečius.

Siame lietuvių klube po pietų kartais rengiamos kultūrinės programos, minėjimai, šventės. Man besilankant, buvo paminėtos Dariaus - Girėno skrydžio metinės. Pagarbos žvakutės uždegė buvę Lietuvos aviacijos lakūnai — dail. J. Juodis, K. Urbšaitis, L. Virbickas, o rožės atnešė — G. Jasinskienė ir M. Juodienė. Pagrindinę kalbą pasakė buvęs lakūnas J. Jasinskas,

savo laiku iš arti sekęs visą Dariaus - Girėno skrydžio odiseją. Dėlto jis galėjo įpinti daug asmeninių savo atsiminimų. Po programos dalyviai galėjo apžiūrėti parodėlę — spaudos iškarpas bei vaizdus, liečiančius Darių - Girėną.

Lietuviai pranciškonai

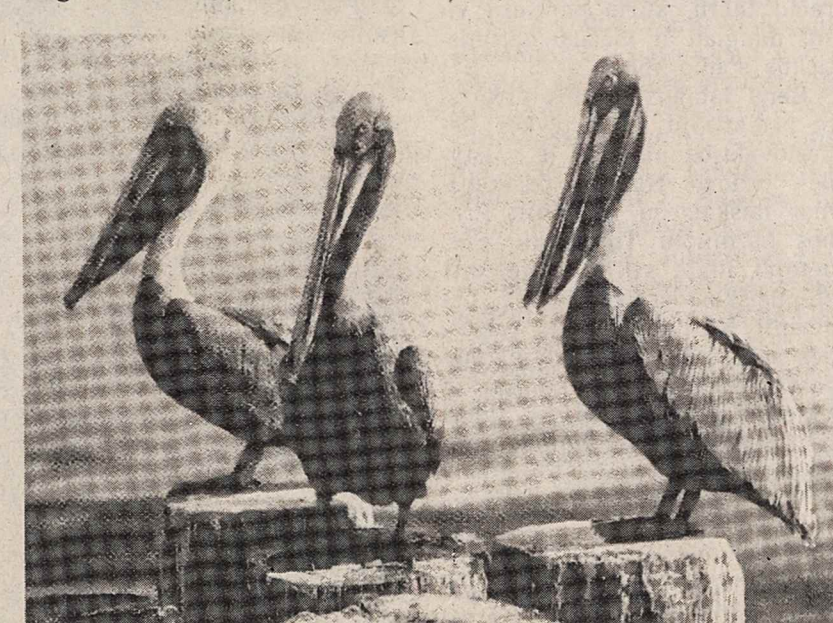
Kai lietuvių skaičius Floridoje gerokai padidėjo, iškilo ne tik kultūriniai, bet ir religiniai poreikiai. Bene judriausi pasirodė pranciškonai. Jie kreipėsi į vietos pranciškonų vadovybę ir vyskupus, išdėstydami lietuvių reikalus. Daugiausia palankumo jie rado St. Petersburg. Čia (St. Petersburg Beach) 1975 m. jie įsigijo namą ir įsteigė vienuolyną, iš kurio galėtų atarnauti savo tautiečius. Šiuo metu jame gyvena ir visai savo vienuolijai - vikarijai atstovauja kun. Tadas Degutis, OFM. Jis ir rūpinasi dvasiniais lietuvių reikalais. Nors pradžioje vietinis vyskupas Ch. B. McLaughlin lietuvių pranciškonus palankiai sutiko, tačiau vėliau tas jo palankumas atvėso ir lietuvių pranciškonų bei kitų kunigų veiklą ėmė varžyti. Į privačią liet. pranciškonų namo koplytėlę, vyskupo potvarkiu, gali lankytis tik tie ligoniai, seneliai ir artimieji kaimynai. Pamaldas lietuviams jis leidžia laikyti kiekvieną sekmadienį šv. Vardo šventovėje tik tiems turistų sezono metu (nuo lapkr. 1 iki geg. 1 d.). Kitu metu jis leidžia laikyti lietuviams pamaldas tik kartą į mėnesį. Mat, vietinio vyskupo noras — kiek galint greičiau įjungti lietuvių į vietines parapijas. Savo rašte kun. T. Degučiai, OFM, vietinis vyskupas 1977 m. kovo 1 d. pareiškė: "I believe that various ethnic groups should be absorbed into the mainstream of regular parish life in these United States as quickly as possible". Taigi, vyskupo siekis — kiek galint greičiau suamerikietinti ateivius pačioje jautriausioje srityje, būtent, religinėje. Tai ne kas kita kaip "melting pot" politikos dalis. Gerai tad rašė A. Paleckis, senųjų ateivių atstovas, savo laisvė St. Petersburgo vyskupui, kad tai nutautinimo politika. Vyskupas atsiliepė ilgą laiką, teisinamas bei švelnindamas savo poziciją, bet jos nepakeisdamas. Gaila, kad vyskupui nebuvo pasiūsta daugiau panašių laišku.

Kad tokia vyskupo pozicija kenkia jo atstovaujama katalikų, jo patarėjai, matyt, nepastebi. Juk tuo būdu daugelis kitataučių yra atgrasomi nuo pamaldų lankymo ir aplamai religinio gyvenimo. Laimingesni čia yra Rytų apeigų slovakai (katalikai), kurie priklauso kitam hierarchui. Lenkai, besipriešindami minėtam vyskupui, nuėjo tiek toli, kad įsteigė tautinę savo Bendriją. Lietuviai nėra nusiteikę pasukti tuo keliu, tačiau jie yra pasiryžę ir toliau reikalauti savo teisių, nepasiduoti nepagrįstiems varžtams. Ta linkme taktiškai dirba ir lietuvių katalikų komitetas (pirm. K. Kleiva, dr. Petrikas, O. Galvydienė).

Ar nenuobodu?

Pokalbioose su vyresnio amžiaus tautiečiais nekartą kilo klausimas: ar nenuobodu gyventi be pareiginiu darbu? Niekas betgi nesiskundė, kad nuobodu.

(Bus daugiau)

Pelikanai St. Petersburg grupėje besimaudantčius vasarotojus

A+A

Vytui Kažemėkui

amžinybėn iškeliauvus, žmonai ALDONAI su dukromis ir kitiems artimiesiems nuosirdžią užuojautą reiškia —

Detroit, JAV

Onutė ir Juozas Peleckiai

Dana E. B. —

ekskursijos dalyvė

Staigiai netekus brangaus šeimos nario

a+ a

Vytauto Kažemėko,

reiškiamo giliausią užuojautą p.p. KAZEMEKŲ ir PINKEVIČIŲ šeimoms —

Saulė ir Jonas Remesaicičiai
V. Lukoševičienė

Ekskursija, panaudota propagandai

Montrealiečių lietuvių jaunimo grupė, vadovaujama Liudo Stankevičiaus, viešėjo okupuotoje Lietuvoje tris savaites. Čia pateikiame išpuzdintą vienos ekskursijos dalyvės ir kartu pastabas asmens, iš arti sekusio šį bandymą. RED.

"Tėviškės" draugijos pakviesta, Montrealio lietuvių studentų grupė, atvyko į Lietuvą š.m. birželio 24 d. trim savaitėm.

Dauguma atvyko pirmą kartą Lietuvon. Išlipdami iš lėktuvų abejojo, ar pavyks atpažinti gimines iš nuotraukų, bet neužilgo matėsi tik šypsenos su žibančiom akim ir rankos, kupinos gėlių. Taip pat ir oficialiai sutiko mus atstovai iš "Tėviškės" draugijos.

Nakvynės mums parūpino Čiurlionio meno mokyklos bendrabutyje, kuriame išbuvom 4 dienas, vėliau mus apgyvendino turistų viešbutyje. Gaila, retai matėm saulę, nes per visą mūsų viešnagę beveik ištisai lijo.

Sekandią dieną "Inturisto" autobusu lankėme dalį Vilniaus senamiesčio ir Gedimino aikštę. Didelį išpuodį padarė miesto švarumas bei daugybė medžių ir seni pastatai. Gaila, kad jie taip lėtai yra restauruojami ir dauguma dar aplėisti. Po pietų, apžiūrėję geriausias bilietas, vykom į moksleivių dainų šventę Vingio parke. Atliktoji programa nesulaukė didelių ovacijų. Programai pasibaigus, linksmam suskambėjo mums gerai žinomos dainelės prie paleistų spalvingų balionų ir fejerverkų. Sekandios dienos šokių šventė praėjo išpuodingai.

Per tris savaites buvom nuvežti į Kauną, Trakus, Druskininkus, Anykščius, Molėtus, Elektrėnus ir Rumiškes. Supažindino su aplinka, gamta, literatūra, istorija, muzika ir menu. Restauruotos pilys ir senamiesčių šventovės patvirtina gražią Lietuvos praeitį.

Prie Rumiškių yra buvusių Lietuvos sodybų muzėjus. Lydimi direktoriaus Vytauto Staliūkio, matėm 85 perkeltus pastatus. Gėrėjome jų autentiškumą ir sugrupavimą. Aplanavime Čiulėnų kolūkį ir gavome po kieta sūrį. Druskininkuos pirmąsyk pamatėm Nemuną. Anykščiuose buvom gražiai sutikti tautiški pasipuošusiu mergaičių su rasotomis rožėmis ir suvenyrais, o mes, nesitiekę tokio priėmimo, neįėjau į pasijutome be jokių dovanėlių.

Stovėdami prie Puntuko, kuriame labai trūksta geros priežiūros, klausėmės apie Darių ir Girėną. Netoliese aplankėme rašytojo Vienuolio kapą ir jo namelį. Elektrėnuose teko žaisti krepšinį, bet, deja, mūsų sportininkai pralaimėjo. Kaune pralinksmino vėlinių bei kaukių kolekcija, ir norintys spējo pamatyti muzėjuje M. K. Čiurlionio paveikslus, kuriais lietuvių didžiūojasi.

Pačiame Vilniuje matėm baletą, operą ir koncertų. Buvom pakviesti į televizijos studiją, kur ne tik pasižnejojome, bet ir užtraukėm keletą dainelių, vadovaujant Kristinai Kličiūtei. Nepaprastas grožis Vilniaus universiteto bibliotekos. Matėme senąsias istorines knygas, laiškus ir 400 metų senumo atlasus. Visur buvome draugiškai sutikti.

Krautuvėse ir kavinėse išmėginom savo lietuvių kalbos mokėjimą, o su giminėmis dar ir žodyną smarkiai praturtinome. "Tėviškės" draugija mumis tikrai nuosirdžiai rūpinosi. Turėjome labai skanų maistą ir daug išvykų. Gaila, turėjome mažai progos susitikti su savo amžiaus jaunimu.

Akyse pasiliko vienspalvių plakatų vaizdai, puiki gamta, istorinis Vilnius ir mielos mielos lietuviškos širdys. Už tuos neužmirštamus išpuodžius dėkojam visiem vadovams ir visiem, kurie mus taip nuosirdžiai priėmė.

Dana E. B. —

ekskursijos dalyvė

Propagandinė pusė

Taip rašo viena minėtos eks-

kursijos dalyvių. Tai žinoma, jos vienos išpuodžiai. Kokie išpuodžiai kitų dalyvių, neteko sužinoti. Jie ir jos — visi jauni, tad domėjosi tuo, kas jiems buvo rodoma Lietuvoje. Bet "Tėviškės" draugijai rūpėjo propagandinė pusė. Tai matyti iš "Gimtojo Krašto" (31 nr.), skirto propaguoti sovietiniams laimėjimams bei sovietinei santvarkai. Jis, kaip ir kitais atvejais, Montrealio lietuvių grupę panaudojo propagandai. Išsisa puslapi skyrė nuotraukoms kanadiečių grupės, kuriai buvo parodytas ir sovietinis kolchozas — viena iš komunistinės santvarkos atramų. Netrukio ir kitų dalykų, bandančių sudaryti išpuodį, kad Lietuva yra laisvas kraštas, klestintis komunistinės santvarkos ir Kremliaus dėka.

Toji tendencija kyšo iš "GK" reportažo apie montrealiečių grupės atsisveikinimą su "Tėviškės" draugijos darbuotojais jų būstinėje. Reportažą parinkti montrealiečių pasisakymai (be pavardžių). Pvz. vienas (ar viena) montrealietis pareiškė: "Man buvo labai įdomu pamatyti, kad čia visi žmonės laisvi, normaliai gyvena, kultūringi." Taigi, jaunuolis (ar jaunuolė) po trijų savaitių ekskursavimo po sovietinių rusų pavergtą Lietuvą, nematė jokios vergijos. Matyt, buvo stengiamasi nuteikti ekskursantus ta linkme. Iš jauno, nepatyrusio žmogaus nesunkiu tokiu išpuodžiu išgauti. Arba, štai, kitas montrealiečio pareiškimas: "Aš buvau labai nusteibęs, kad jūs labai gerai gyvenate." Tai jau toks lėkštas turistinis pasisakymas, kuris toli gražu neišreiškia tikrovės. Kaip ten iš tikrųjų "labai gerai" gyvenama, žinoma iš tautiečių, pagyvenusių okup. Lietuvoje ne tris savaites, o tris dešimtmečius. Bet "GK" skelbia tai, kas jo propagandai tinka.

Prie sovietinės propagandos prisidėjo ir pats montrealiečių grupės vadovas Liudas Stankevičius, davęs pasikalbėjimą propagandiniam "G. Kraštui". Jau pats kreipimasis į sovietinę įstaigą "Tėviškės" dr. ja yra Sov. Sąjungos "Rodinos" skyrius) yra bendradarbiavimas su okupantais bei jų pareigūnais. Savo pareiškime L. S. sako: "Aš visada esu už kuo tvirtesnius ryšius su savo tauta. Man atrodo, kad buvau bene pirmas lietuvis Kanadoje, žengęs šiuo bendravimo su Tarybų Lietuva tiltu. Zinote, kai Montrealyje atsiradė pasaulinė paroda EKSP-67, aš iš karto nuėjau į Tarybų Sąjungos paviljoną pasižiūrėti lietuviškų eksponatų, susitikti su ten dirbusiais lietuviais." Tai kolaborantinio pobūdžio pareiškimas, užmirštas laisvųjų lietuvių siekimus ir peršas bendradarbiavimą su sovietiniais pareigūnais, vykdančiais Lietuvą okupavusios Maskvos valią. Bendradarbiavimas su sovietiniais agentais nėra ryšių palaikymas su savo tauta. Tam yra geresni keliai — asmeniniai kontaktai su savais tautiečiais privačių kelionių metu. Grupiniai važinėjimai yra visuomet panaudojami sovietinei propagandai, kaip ir minėtoji montrealiečių ekskursija. Pastaroji, gavusi nemokamą trijų savaitių išlaikymą iš okupacinės valdžios įstaigos, turėjo atsidėkoti, pasmilkdydama sovietiniams valdovams, Lietuvos pavergėjams.

Stebėtojas

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas i namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbimo mašinos
- * Voikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Šaldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėles

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Ivairių konfesijų vyskupai sibirinių tremimų minėjime Sv. Mato anglikonų šventovėje Kanados sostinėje

Dienraštis apie išlaisvintą lietuvį

"Sovietų disidentas turi progos padėkoti vietiniams geradariams"

Šitaip užvardino "The St. Catharines Standard" dienraštis ilgą rašinį apie Kęstutį Jokubyną 1977. VII. 30 laidoje. Jį parašė reporteris Martin Van Nierop. Pradžioje įdėta nuotrauka federacinio parlamentaro Gilbert Parent, K. Jokubyno ir apylinkės valdybos kultūrinių reikalų vadovo S. Setkaus. Čia pateikiama to rašinio vertimas.

"Kaip gerai, kad atvykau tokiu šiltu ir gražiu metu. Buvau sušalęs taip ilgai. Tiek ilgų metų koncentracijos stovyklose..."

Lengva šypsena veide ir užsimasčiusiu galvos palingavimu K. Jokubynas pradėjo pasakoti apie savo 17 metų užtrukusį vargą, praleistą rusų kalėjimuose bei koncentracijos lageriuose ir taip pat dešimtmetį persekiojimo jo gimtoje Lietuvoje, sugrįžus iš Sibiro.

K. Jokubynas, tik prieš du mėnesius išleistas iš Sovietų Sąjungos, atvyko į St. Catharines aplankyti Stepono Setkaus ir parlamento nario Gilbert Parent, kurie abu padėjo K. Jokubynui išsilaivinti iš sovietų pavergtos Lietuvos.

Reikėjo pustrėčių metų pastangų jo broliui, gyvenančiam Hamiltone, taipgi nemažam skaičiui įvairių pareigūnų Kęstutiui išlaisvinti. Kaip jis nurodė, sovietai nenuleido nuo jo akių nė viename žingsnyje. "Jie visą laiką mėgino pasodinti mane kalėjimui jau trečią kartą" — paaiškino jis. "Jie" — tai slaptoji sovietų policija, KGB, kuri sekė kiekvieną žingsnį pastarųjų 10 metų laikotarpyje, jam grįžus iš koncentracijos lagerio 1966 m.

Jis stebėjo savo prabėgančią jaunystę Sibire, nuteistas du kartus. Pirmą sykį suimtas 1948 m. 17 metų amžiaus, pagal sovietų versiją, už tai, kad "dalyvavo tautinėje antisovietinėje organizacijoje".

Už tai jis buvo nuteistas 10 metų sunkių darbų kalėjimo be jokio oficialaus teismo.

Sekantį kartą suimtas 1956 m. po jo išėjimo iš kalėjimo, ten atsėdėjęs 7 metus. Šį kartą buvo nuteistas 10 metų už mėginimą nelegaliu būdu išvykti iš Sovietų Sąjungos. Atsėdėjo visus pilnus 10 metų.

Dėl turimo išsilavinimo pateko į specialius lagerius, kuriuose buvo laikomi sovietų intelektualai, ir tokiu būdu susipažino su dabar jau labai pagarsėjusiais sovietų disidentais.

Susidraugavo su Andriejum Sacharovu, biologu Sergiejum Kovaliovu, su Andriejum Tverdochlebovu, mokslininku, kuris tik neseniai buvo paleistas iš Si-

biro kalėjimo už savo reiškiamą nuomonę. Kai K. Jokubynas atsidūrė Maskvoje, pakeliui į laisvę, tie jo draugai surengė jam išleistuves. Jis turi A. Sacharovo fotografiją su sekančiu įrašu: "Brančiam Kęstutiui — ilgam atminimui — su giliausia pagarba — linkintis laimės naujame gyvenime".

Vakar, rodydamas tą nuotrauką, jis išvertė paminėtus žodžius iš rusų kalbos švariausia anglų kalba. Ironiškai, jo anglų kalba skamba Oksfordo tonu. Iš dalies todėl, kad jam teko nemaža laiko praleisti Sibire kartu su anglais politiniais kalininiais.

Pastaruoju laiku jis tarnavo mokslinės technologijos bibliotekoje, esančioje Vilniuje, Lietuvos sostinėje. Kaip kalbų eksperta, mokantį net Svahili kalbą, taip pat kaip gerai susipažinęs su elektros energijos teorija, sovietai jį panaudojo užsienio technologijos leidinių tvarkymui. "Vargas privertė išmokyti visokių amatų, tačiau norėčiau šioje šalyje gauti tarnybą, kurioje nors bibliotekoje", pareiškė K. Jokubynas.

Vargas, apie kurį jis kalba, reiškia katalogą sovietų sistemos brutalizmo. Taip pat reiškia brutalumą žmogui ir jo laisvei.

Jis buvo daug kartų sovietų policijos suimtas jau būdamas "laisvas" Sibire ir sugrįžęs Lietuvon. Tuo būdu jis pasidarė sovietų metodų žinovu ir niekad nesinėšiojo jokio daikto, kuris galėtų jį inkriminuoti.

Stovykloje jis matė žudomas žmones už mėginimą pabėgti. Kiti dingdavo be žinios. K. Jokubynas tardymai nesiliovė. Dažniausiai dėlto, kad jis mokėjo anglų kalbą. KGB įtarinėjo jį esant anglų ar amerikiečių šnipu. Metai iš metų tas pats maistas. Daugiausia pašvinkusi žuvis, bet turėjo valgyti, nes kitaip — mirtis.

"Iki šios dienos negaliu pernešti tos žuvies kvapo" — pareiškė jis. Bet dabar jis yra laisvas. Laisvas daryti ką nori, eiti kur patinka. Pirmiausia jis nuvyko pasimatyti su savo draugais, buvusiais kalininiais. Tuo reikalu jis Paryžiuje išbuvo mėnesį laiko. Matėsi su rašytoju Sinjavskiu, kuris dabar profesoriauja Sorbonoje. Po to porą savaičių išbuvo Amerikoje — Niujorke ir Vašingtone. Vakar jis atvyko į St. Catharines miestą padėkoti geradariams. Pirmiausia jis išreiškė padėką p. Setkui ir visai Rytų-Vidurio Europos Pavergtų Tautų Organizacijai

už paėmimą jo bylos į savo rankas.

Po to parlamentaro G. Parent įstaigoje jis nuoširdžiai padėkojo šiam žymiam kanadiečiui už paskatinimą imigracijos departamento kuo greičiau jį išlaisvinti.

Į tai G. Parent atsakė: "Esame patenkinti, matydami jus čia. Esame patenkinti, matydami jus laisvą. Dabar jūs esate vienas iš mūsų".

K. Jokubynas ilgai kalbėjosi su parlamentaru, pasakojo gyvenimą už sovietų kalėjimo sienų. Nusišypsojo išgirdęs parlamentaro pareiškimą, kad ir Kanada dabar turi Kvebeko atskyrimo problemą.

47 metų amžiaus buvęs politinis kalnys gerai žino, ką reiškia aukotis už savo ištikimumus.

Taip pabaigė savo straipsnį "Standard" reporteris Martin Van Nierop. Kor.

• Talka spaudai yra pagalba tautai

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

KAZYS MILERIS
(Tęsinsys iš praėjusio nr.)

Juozas tada dar buvo jaunas, vienos didelės krautuvės Kaune vedėjas. Karo metas, laikai netikri, bet apsuksiam ir tais laikais buvo galima gerai gyventi.

Bolševikai grįžta. Žmonės bėga, kad ir į nežinią. Greit ateina karo pabaiga, gyvenimas Vokietijoje pabėgėlių stovyklose, emigracija į užjūrį. Reikia nerinkti, o įieškoti darbo naujojoje žemėje. Kad tik su didesniu atlyginimu. Uždarbis tik buvo svarbu. Darbą reikia rasti greit, nes šeima, maži vaikai auga. Ir žaliųjų Lietuvos lygumų artojo vaikas patenka į sunkiosios pramonės "peklą".

Pirmieji darbo vietės išpuodžiai nebuvo patys geriausi. Po kiek laiko kiek apsirato, bet ta slegianti, savotiška netikrumo nuotaika pasiliko su juo per tą visą 25 metų tarnybą.

Ir daugiau jo draugų čia dirba. Vieni šioj pamainoj, kiti kitose. Tai žmonės, kurie niekad nesiruošė ir negalvojo šitokiose sąlygose dirbti visą savo gyvenimą. Žmonelė jam vėliau prikašiojo:

— Juozai, kodėl tu neįieškai geresnio ir lengvesnio darbo? Kaip ilgai tokioje "peklėje" gali ištvirti?

— Mamut, ten geri pinigai. O kur bebūtum, visur reikia tas aštuonias valandas išdirbti, — atsikirsdavo Juozas. — Ne aš aš vienas jau toks ten. Turime ten ir dviejų fakultetų mediką, operos dainininką, savo dalinį rytų fronte praradusį leitenantą, kurio kareiviai, išleisti atostogų, pas jį kariauti nebegrįždavo.

Juozo ištarnautas laikas buvo 25-rių metų darbo monotonią, be jokio kūrybiškumo, galvojimo, savęs įjungimo. Žmogus esi čia vien tik automatas — didelės mašinos labai mažas ratelis. Nematė jis savo pareigose jokio pagerėjimo, tad visą laiką pati kasdienybė buvo pasidariusi jam jau slegiančią nuoboduliu. Aštuonios valandos. Jos kartais pasidarydavo nebesulaukiamai ilgos. O tos pačios aštuonios valandos tau yra išimamos ir nurašomos iš netaip jau ilgo gyvenimo.

Tikrovė ir ambicijos

AL. GIMANTAS

Mūsiškių katalikų pasauliečių tarpe kaikiurais atvejais stebimasi vieno kito išeivio kunigo kietu kritiniu žodžiu, skiriamu kaikiuriams savo konfratrams, vargstantiems sovietinamoje Lietuvoje.

Dažniausiai tie puolimai rikiuojami prieš dvasiškius, kurių tariami, tikri ar pusiau tikri, pilnai ar dalinai suklustoti pareiškimai pasirodo sovietinėje ar jiems simpatizuojančioje spaudoje Vakaruose. Tuos žodžius kaikas čia nori laikyti "grynu pinigų", na, ir tokiu būdu gintis ar teisintis negalintiems autoriams pažeria sauja kaltinimų.

Vison ton istorijon yra įsivėlęs ir šis autorius ta prasme, kad tiek šiame laikraštyje, tiek ir kitur jau keletą kartų teko prabilti šia jautria tema, bandant bent kiek vėsiau žvelgti į tikrąją padėtį ir kviečiant visus kaltintojus būti atsargesniais ir, svarbiausia, nepulti sukurin staiga, prieš tai net ir nebandžius pasvarstyti sąlygų bei aplinkybių, kurias kasdien turi pergyventi sovietinėse sąlygose visi tikintieji — pasauliečiai ir jų ganytojai, pradedant kunigaigais, baigiant vyskupais.

Staigus mūsų pasikarščiavimai ir staigos išdavos vienus padrasina, kitus papiktina, bet vargiai ar atlieka pozityvią funkciją. Žvelgti be užuojautos, supratimo ir simpatijos į tikinčiuosius sovietinamoje Lietuvoje yra gal net nežmoniška ir vargu ar krikščioniška. Kiekvienai kritikai jų atžvilgiu beveik visada skamba kaltinimo aktu, priekaištai, lyg ir pasmerkimu. Ar toks kelias tikrai tarnauja pusiau katakombinėje būklėje

esančiai Katalikų Bendrijai tėvynėje? Bendrijai, kuri turi kasdieninių kankinių, tų pačių tikinčiųjų ir kunigijos tarpe.

Net "KLB Kronikoje" būta netikslumų, vertinant vienokius ar kitokius reiškinius, tokių ar kitų dvasiškių žodžius ar veiklą. Tuo tarpu mes, gyvendami už tūkstančių mylių, norėtume sėdėti teisėjo kėdėje ir labai lengvai svaidyti papeikimais, kaltinimais, neturėdami tikrų faktų, kadaise pasiteisindami tik prielaidomis ar pusiau tikromis žiniomis. Toks teisminis sprendimas dažnai būna ne tik neteisingas, bet ir kaltinamiesiems žalingas.

Todėl su visišku pasitenkinimu teko sutikti žinią apie Kaukazo kunigų seminarijos rektorių kun. dr. V. Butkaus jau žinomą laišką, kuriame išryškėjo eilė duomenų apie jo "pareiškimus", kurie šioje Atlanto pusėje sukėlė ir nuostabas, ir nepasitenkinimo, ir, aišku, skubių kaltinimų.

Galbūt šis įvykis privers mus visus būti ir atsargesniais, ir budresniais. Neapgalvoti kaltinimo aktai, patyrus faktus, gali labai nesunkiai būti nukreipti į mus pačius. Atseit, nesantaika, nesutarimas gali persimesti iš-eiviškon visuomenėn. Tuo visada galės džiaugtis tos jėgos, kurių uždavinys ir yra bandyti tolinti tautą, jos kamieną nuo emigracijos. Nebūtinai už kiekvieno kampo tūno priešiški gailalai. Tautinė savigarba reikalauja reikalauja bent truputį daugiau tarpusavio pasitikėjimo tarp atskirų tautiečių grupių ir individų. O kaikiurie ambiciniai nusiteikimai galėtų palaukti, kol tautai neberekės kovoti už savo egzistenciją...

Ketinate pirkti nekilnojamą turtą — investuoti bei apsigyventi? **FLORIDOJE?**
John (Jonas) PAŠKUS,
atstovaujantis didžiausią ir seniausią nekilnojamojo turto įstaigą visoje Floridoje, mielai jums patarnaus.
3640 N. Federal H-way,
Pompano Beach,
Fla. 33064, USA
The Keyes Co. REALTORS
Įstaigos telefonas: **1-305-782-4422** Vakarais ir nedarbo metu: **1-305-946-4389**

Paskutinė darbo pamaina

Žaliųjų Lietuvos laukų artojas plieno fabrike pasitinka pensininko dienas

Nedaug džiaugsmo savo gyvenime yra turėjęs mūsų pensininkas Juozas. Jeigu jo kiek ir buvo, tai tik trumpos jo rūpesčių ir visokių kasdieninių nelaimių prosvaitės. Nedaug ką gyvenime jis yra padaręs, kas uždrausta. Užteko jam vien tik Dievo leidžiamų gyvenimo malonumų. Jei visi būtų tokie kaip Juozas, valstybei nereiktų baudžiamojo kodekso, pakaktų vien tik Dievo įsakymų. Geroji gyvenimo dalis jam jau tikrai praėjo. Ko begali tikėtis žmogus, kuriam nužydėjo jau tiek daug vasarų. Bet jau tokia žmogaus prigimtis, kad gyvenime jis plūša ligi paskutinio atodūsio, kad turėtų kuo daugiau. Taip ir plėšosi jis, didindamas savo atsargą, kurių tikrai nereikės, irengdamas visokiausių patogumų, kuriais nebelieka laiko pasinaudoti.

Kiti visus savo atliktus gerus darbus ir nuopelnus investuoja į garbę. Tokiam, jei ne jis pats, jei ne jam aciū, tai eikit sau su savo vadavimais ir savo tėvyne. Juozas dėl savo prigimties ar darbo kitam gali atrodyti ir šurkštoka. Mėgsta jis pasiginčyti visais reikalais, neišskiriant ir religinių.

Kankina jį gaudus jausmas, kad šį vakarą kažkas pasibaigė — jis nebereikalingas. Visokios pabaigos žmogui kartais ištraukia ašaras — džiaugsmo ar liūdesio. Kas toliau? Mirtis ir visko galas. Pasibaigė kažkas nebesugrąžinamai. Apie išėjimą į pensiją daug jau jo buvo galvota ir planuota. Nedirbančiam sulaukti kas mėnesį iš fabriko čekį atrodė turėtų būti atpildas už ketvirčio šimtmečio sunkų darbą ir prarastą jėgą. Bet šį vakarą jam visa tai kitaip atrodė.

— Tai, va, ir pasibaigė viskas. Pasidariau dabar benuodis. O jei ten pasigies manęs. Kieno dabar klausis nuomonės, kiek atvežti geležies formų prie ramplio. Kas beįstaisys kieno nors klaidingai kalkėmis atžymėta pylimo augstį. Tiems vyruklams visada man reikėdavo priminti,

kiek suberti aliuminiais pupų ir besioksiduojančią ir begestančią plieno statinę. Kažin kaip žmonės dabar ir mane žiūrės, kai būsiu be tarnybos, be vietos, atgyvenęs, senas...

Seniau buvo daug tokių momentų darbe, kai jo dvasia išsinerdavo iš sunkaus asbestinio apdaro, išsispyrė iš sunkių metalinėm antpirštėm apkaustytų batų. ... Tada jis basas, vienas, marškinis parbėgdavo į savo tėviškęs sodybą. Ten nušienautos pievos takeliu skubėdamas į Maldenų gyvenvietę, jis išsigrūdavo plakamų delgių taksejimą, pamiškę uogaujančių vaikų ūbavimus, pamatydamo prie tvėnkinio ajeruose ant vienos kojos snūduriuojantį gandrą, užuodavo medum kvepiantį batų dobilų lauką. Žiemą jis jau brisdamo tiesiai per sniegą žvilgančius baltus laukus, šokinėdamas per čurlenančio vandens pralaizytą ledą, kad greičiau pasiektų namus, kad greičiau susitikti su savaisiais. Duris pravėrus, jį pasitinka močiutė, kaip kadaise, kai jis dar būdamas vaikas parvažiuodavo iš gimnazijos. Jis visada turėdavo daug ko jai papasakoti...

— Mama, tu sakydavai: kai išėisi į žmones, visko pamatysi. Tą išgastinę spalio dieną, vos tik spėjęs kiek pavaziuoti, pradėjau kasti apkasus sulaukyti priešiui, kuris atrodė jau nebesulaikomas. Besidalindamas su kitais, greitai suvalgiau tavo man į kepturę įdėtus lašinius ir duoną. Pradėjau greit badauti ir sapne sapnuoti... duoną. Nešdamas savo gvybę, bėgau per degančius ir tirpstančius bombų suplyėjusius kūnus. Rusų kareivis nutraukė man nuo rankos tavo man mokyklos baigimo progą dovanojant laikrodėlį. Greit sulaukėm karo pabaigos, bet nesulaukėm to, ko tikėjomės. Grįždami į namus, pralėkdavo sunkvežimiuose rytų kraštų darbininkai, dainuodami apie kraštą, kur labai "laisvai" alsuoja žmogus, o mums nebuvo kur grįžti. Vėliau gyvenimas kiek pagerėjo. Gyvenome stovyklose, valgėme amerikietišką pyragą, dai-

Toronto tautybių savaitės metu "Vilniaus" paviljone buvo surengta paroda, kurioje ryškiai matėsi tautiniai lietuvių drabužiai. Nuotr. O. Burzdžiaus

jos, poilsio. Kiek daug jo draugų jau nukeliavo į Anapilio kalnelį, ir jų laiką jau nebeskaiciuoja laikrodžio rodyklės. Pasirodo tik mažą žinutę angliškame laikraštyje, du vakarus pažįstamieji dar ateina pasižiūrėti ir negyvą veidą, ir juodas, sidabriniais kryžiais padabintas limuzinas išsiveža tave...

— Mirusius mes ne tik greit laidojame, bet ir greit pamirštame, — dažnai pasako Lekaitis. — Sunkiau pamiršta tave gal tik tie, kuriuos buvai naudingas. Tik tuos pritrenkia skausminga staigmena, kad tu čia buvai, nebėsi ir niekad nebebūsi. Žmonės prie visko greit pripranta, bet ne prie mirties. Kaip žiauriai sukrečia kiekvieną vėžio ligos diagnozė. O po pirmojo širdies priepuolio išlėkęs žmogus dažnai pasimeta ir nebežino kaip begyventi.

Jau kelintą kartą išsoksta iš laikrodžio gegutė su savo kukū, vis primindama, kad jau laikas miegoti. Tačiau Juozo šį vakarą miegas neima. Jis nori kalbėti ir kalbėti, išsiskirti viską, kad ir sau vienam, kad ir keturiom virtuvės sienom arba kukuojančiam laikrodžiui, kuris jam dabar pasidarė toks gyvas ir sužmogėjęs.

— Ar jau taip viskas čia ir kukū? — lūpomis sušas lėpsena mūsų pensininkas. — Taip, gal ir nėra prasmės čia sukli galvą dėl dalykų, kurie gyvenime savime vyksta, kurių tu negali pakeisti. Bet kažkaip gaila to jau praėjusio gyvenimo. Jis galėjo būti daug gražesnis ir dėkingesnis. Ar man toks gyvenimas buvo skirtas, ar aš pats jį tokį susikūriau? Bėgipu tau, laikrodi, nes tu turi geležinę širdį. Tavo širdies neįskaudina nelaimės, nesėkmės, trūkumai, nusivylimai, žmogiškoji vienuma. Tu esi tiksliai padarytas, kad su savo laiku nesukbūtum ir nesivėluotum. Žmogus gi neturi tos tobulybės. Jis kartais paskuba, kartais pavėluoja, tad jam tenka dėl savo padarytų klaidų daug kentėti...

Juozas visu kūno svoriu pasiremia ant stalo briaunos, koja paspiria savo kėdę ir nutirpusiais pirštais užgesina virtuvės šviesą. Rankos delnu tapšnodamas sieną, pagaliau užlipa į savo miegamąjį.

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskos darbos, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VANAGUPĖS KURORTĖ

I talką Palangai ruošiasi ateiti Vanagupės kurortas, kuriame jau auga sanatoriniai pastatai. Jų tarpe bus įrengtas didžiulis atviras plaukimo baseinas su šildomu jūros vandeniu, skirtas fizikultūrinėm gydymo procedūrom. Jame bus vietos 500 žmonių. Pastatų projektus paruošė vyr. architektas A. Lėckas, architektė L. Merkinas, S. Sarkinas ir vyr. konstruktorius I. Rusteika. Sanatorinį kompleksą sudarys sporto salė, kaskadinės maudyklės, soliarumas, procedūrų fizioterapijos ir medicininės kosmetikos kabinetai, gydymosi fizikultūros salės, poilsio kambariai bei kitos patalpos.

TAISYKLIŲ PAZEIDĖJAI

Liepos 1-10 d.d. Lietuvos keliuose buvo pravažta sąjunginė operacija "Greitis", nukreipta prieš maksimalios greičio ribos pažeidėjus bei kitus eismo taisyklių laužytojus. Iš viso buvo sulaikyta beveik 13.000 eismo taisyklių pažeidėjų, kurių apie 5.000 viršijo maksimalų važiavimo greitį. 1976 m. liepos 1-10 d.d. Lietuvos keliuose žuvo 29 žmonės, o šiemet per tą patį laikotarpį — tik 18. Dėl perdidelio greičio posūkyje prie Druskininkų savo automobilio kontrolę prarado Druskininkų sovchozo vairuotojas Pranciškus Miliauskas, vežęs traktorininkus Petrą Vaškevičių, Gediminą Dailidę ir vairuotoją Joną Kerą. Automobilis nuriudėjo nuo kelio sankasos ir atsidavė į medį. Šioje nelaimėje žuvo P. Miliauskas ir G. Dailidė, o P. Vaškevičius ir J. Keras buvo sužeisti.

BUSIMIEJI STUDENTAI

"Komjaunimo Tiesą" liepos 20 d. paskelbė pasikalbėjimą su augstojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos valdybos viršininko pavaduotoju Antanu Sulcu apie būsimuosius studentus. Augstosios mokyklos ir savo dieninius skyrus sekanciais mokslo metais galės priimti 22,2% šiemetinių abiturientų, technikumai ir kitos specialios vidurinės mokyklos — 17,8%, technikos mokyklos — 12,7%. Pasak A. Sulco, į augstąsias mokyklas Lietuvoje bando įstoti kas antras abiturientas, o įstoja tik kas ketvirtas.

RASYBOS REFORMA

Lietuvių kalbos komisija, sudaryta prie Mokslių Akademijos, paskelbė rasybos reformos rekomendacijas. Jos buvo padarytos, peržiūrėjus leidinį "Lietuvių kalbos rasyba bei skryba", susipažinus su kritinėmis pastabomis. Komisija rekomenduoja po prieabalsių "b" ir "p" rašyti "i" žodžių "bjaurus", "pjauti" ir "spjauti" saknyse bei iš jų sudarytuose žodžiuose. Kai dviskieminių veiksmažodžių bendratis baigiasi "yti" arba "(i)uti", būsimąjo laiko trečiamie asmenys rašoma "i" arba "u". Pvz. gyti — gis, lyti — lis. Išimtis daroma dviem žodžiams: siūti — siūs ir vyti — vys. Kartą rašomi samplaikos žodžiai: galbūt, turbūt, kalpmat. Komisijos pateiktų rekomendacijų privalo laikytis visos įstaigos, redakcijos, leidyklos. Pilnas lietuvių kalbos komisijos nutarimas bus paskelbtas "Mūsų Kalboje", "Kalbos kultūroje", "Tarybinėje Mokykloje". Iš Lietuvos gaunama spauda jau yra įgyvendinusi šias rekomendacijas.

MAŽVYDAS KNYGYNĖ

Premijuojamų leidinių knygynas Vilniuje persikėlė į naują pastatą. Knygyno vidaus įrenginius suprojektavo architektas D. Dauška, o dail. Kazys Kisielis sukūrė bronzinę Martyno Mažvydo skulptūrą. Joje M. Mažvydas vaizduojamas sėdintis, palinkęs ties rankraščiu. Už jo nugaros — didžiulė pirmoji lietuviška knyga, užpildanti beveik visą galinę sieną, su garsiaisiais M. Mažvydo žodžiais: "Broliai, seserys, imkit mane ir skaitykit..."

RADIJAS IR TELEVIZIJA

Valstybinio televizijos ir radio komiteto laikų bei sociologinių tyrimų redakcijos skyriaus vedėjas Jonas Svėgžda "Tiesos" 163 nr. paskelbė statistinį pranešimą "Kiek Lietuvoje televizorių?" Kartu paliečiamas ir radio imtuvų skaičius. Šimtui šeimų tenka 76 televizoriai ir 112 radio imtuvų. Vilniuje ir

VIRGINIJA BUNYTĖ, baigusi Montrealio McGill universitetą mikrobiologiją ir imunologiją bakalaurės laipsniu. Be to, yra baigusi lituanistinę mokyklą ir yra "Gintaro" ansamblio narė

Kaune iš šimto šeimų net 90 turi televizorius, respublikinės priklausomybės miestuose — 87, kituose miestuose ir miesteliuose — 70, kaimo vietovėse — 62. J. Svėgždos duomenimis, iš šimto turimų televizorių tik penki yra skirti spalvotoms laidoms. Apie 70% Lietuvos šeimų turi ir televizorius, ir radijo imtuvus. Nė vieno šių aparatų neturi 5% šeimų.

KAIMO PEDAGOGAI

Mokslinio pedagogikos tyrimo instituto vyr. hendra darbė A. Kačerauskienė "Valstiečių Laikraščio" 83 nr. atskleidžia priežastis, dėl kurių kaimo mokytojai dažnai keičia mokyklas. Viena pagrindinių priežasčių — blogos buitinės salygos, mokytojams skirtų butų trūkumas. Daug kur jiems tenka apsigyventi pas privačių namų savininkus. Tokią pastogę ypač sunku susirasti mokytojams su šeimomis. Dėlto jie ir stengiasi gauti darbą mokyklose, turinčiose specialius butus mokytojams. Lėšas butų statybai turi parūpinti kolchozai bei sovchozai, kuriems tanauja mokyklos. Kaip praktika rodo, su lėšų skyrimu ir butų statyba neskubama. A. Kačerauskienės duomenimis, per pastaruosius trejus metus privačiuose butuose gyvenančių kaimo mokytojų skaičius Kelmės rajone sumažėjo tik 2,4%, Vilkaviskio — 3,3%, Kėdainių — 7,3%, Šiaulių — 8,1%, Kašiadorių — 9,5%. Prie mokytojų kaitos daug prisideda ir vaikų lopšelių-darželių stoka kaimo vietovėse. Jaunos mokytojų šeimos stengiasi susirasti mokyklas arčiau savo tėvų ar giminių, kad būtų kam prižiūrėti vaikus. Dar viena problema mokytojams sudaro apsirūpinimas maisto gaminiais. Jie norėtų pieno, mėsos ir daržovių gauti tiesiai iš ūkių. Toks maisto gaminių pardavimas mažmeninėmis kainomis kaimo mokytojams yra leidžiamas, bet jį daug kur pamiršta ūkių vadovai.

MOTORIZUOTAS STIRNINAS

P. Druktenis "Valstiečių Laikraščio" rugpjūčio 2 d. skaitytojams parakoja apie stirną, važiuojantį motociklu ir žuvusį eismo nelaimėje. Šį neįtikėtiną įvykį matė Raseinių rajono Graužių kaimo gyventojas J. Kemzura, plovęs sieną pakelės griovyje. P. Druktenis rašo: "Kai keliu dūzgiantis motociklas susilygino su pjūviu, šis pakėlė akis. Kas gi čia? Motociklas rieda be vairuotojo? Neregėta — negirdėta! Pariedėjęs šiam gal 100 metrų, nuo jo į griovį nušoko rudas kamuolys. O mašina tuomet pasuko į kitą kelio pusę ir įstrigo krūme. Tik viską apžiūrėjęs, plovėjas suprato, kas nutiko. Mat motociklas išgąsdino pakelėje besigalinusį stirniną. Žvėris šoko per kelią ir trenkėsi į vairuotoją. Šis gi nuriudėjo į griovį. O stirninias, įstrigęs tarp motociklo ir jo priekabos, tapo kurį laiką "vairuotoju". J. Kemzura griovyje stirniną atrado nebegyva. O tikrasis vairuotojas atspirko tik lengvu susižeidimu. Išstūmęs iš krūmo motociklą, jis nuvažiavo toliau".

MAŽVYDO PARKAS

Respublikinio dailininkų simpoziumo dalyviai beveik mėnesį praleido kūrybinio darbo stovykloje Smiltynėje. Ten jie sukūrė 14 skulptūrų papuošti Mažvydo parkui Klaipėdoje. Jos atspindi žmogaus ir gamtos santykius, sunkų žvejo darbą. Didžiausia "Bangpūčio" skulptūra iš akmens iškalė vilnietis K. Kisielis ir klaipėdietis M. Narbutas. Trumpame pranešime minimos dar dvi desimto demesio susilaukusios skulptūros: vilniečio R. Kazlausko "Kuršė" ir J. Narušio "Ikvėpimas". Pastarasis yra Suvalkijos atstovas, gyvenantis Kapsuko pavadintoje Marijampolėje.

V. Kst.

TERESĖ JURENAITE šiais metais baigė Toronto universitetą gamtos mokslų fakultete chemijos skyrių bakalaurės laipsniu. Be to, ji baigė šeštadienį Maironio mokyklą ir lituanistinius kursus. Antraisiais studijų metais buvo lietuvių studentų klubo valdybos sekretore. Paskutiniuosius studijų metais buvo universitetinio chemijos klubo pirmininke. Šį rudenį ketina tęsti studijas politechnikos institute laboratorijos technologijos srityje

Torontiškos "Volungės" lietuviškų dainų klauso Edmontono lietuviai

Nuotr. A. Dudaravičiaus

Toronto "Volungė" Edmontone

Kad prie Exshaw miestelio (40 mylių į vakarus nuo Kalgario) šių metų liepos 1-9 dienomis įvyks Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos ruošiamą stovyklą, sužinojome iš anksto. Iš anksto taip pat visi, ypač jaunimas, B-nės valdybos pastangomis buvo kviečiamas bei skatinamas šioje stovykloje gausiai dalyvauti.

Mes, edmontoniečiai, tuo laiku tikrai nežinojome, kad tarp jaunimo stovyklos dalyvių bus Toronto dainos grupė "Volungė", kuri, pasibaigus stovyklai, koncertuos Edmontone. Tas numatytas koncertas įvyko liepos 10 d. Lietuvių Namuose. Jo įspūdžiai buvo tokie įdomingi ir stiprūs, kad nevienas dalinamės jais net iki šios dienos.

Koncerto dalyviai, apyplinėję Lietuvių Namų salėje scenai atsidarius, džiaugsmingu plojimu pasveikino "Volungės" dainos grupę: Reginą Giniotienę, Loretą Kriščiūnaitę, Ritą Radžiūnaitę, Ramunę Ulbaitę, Ritą Urbonaitę, Ramoną Vaičiūnaitę bei jų vadovę - akompaniatorę Dalią Viskontienę, dabar gyvenančią Fort McMurray, Alta.

Tautiniai drabužiais pasipuošusios volungietės pradžioje padainavo "Kur giria žaliuoja", "Aš neįėjau į girėlę" ir "Gaideliai pradėjo giedoti". Nuo pat pirmos dainos iki programos pabaigos, nors ir nepilnos sudėties, "Volungės" grupė pasireikė kaip darnus ir muzikaliai stiprus vienetas, įsimintinas, lyriškais bei aiškiais dainos žodžiais užburęs klausytojus.

Trumpos pertraukos metu energingas mūsų B-nės pirm. Justas Augis trumpai, su humoru supažindino dalyvius su talentinga volungiečių grupe. Jis pabrėžė jų jaunystės entuziazmą, lietuvišką samojį bei meilę lietuviams ir lietuviškai dainai. Daina lydi lietuvių per visą jo gyvenimą: nuo užgimimo iki gilių senatvės — tarė viena iš volungiečių, pridėdama, kad dainose glūdi daug tautos meno lobių bei istorijos.

Jeigu pirmos trys liaudies dainos visus smagiai suteikė, tai sekantiesiems "Kaip toli žadeta", "Kas bus, močiute, kas bus", "Tu giruže tu žalioji" ir "Lietus lynojo" tikrai visus sužavėjo. Publika atsidėkodama nuosirdžiai plojo.

Programos repertuarą meistriškai pajavirino bei papildė "Volungės" talpinknė čikagietė Rasa Soliūnaitė. Ši talentinga jauna tautietė pradžioje akordeonu atliko du klasikinius veikalus — Vengrų šokį nr. 2 ir ukrainiečių šokio variaciją. Vėliau ji įspūdingai visus dalyvius, akordeonu palydint, įtraukė į dainų bei ritmo pyne.

Visi gėrėjosi akordeono muzika. Tačiau tikrai neužmirštama įspūdi paliko momentas, kai "Volungės" grupė, akordeonu pritariant, atliko "Ant marių kranto gintaru nušėto" ir "Kukujoja gegutė — kukū". Kartotas priedainis "kukū-kukū" nejučiomis perkėlė vaizduotę į Tėvyne, kur Nemuno pašlaitėse bei soduose gegutės mūsų broliams vasaromis ir dabar kukuoja.

Antroje programos dalyje volungietės su nuosirdžiu įsijautimu atliko Kalifornijoje gyvenančio kompozitoriaus Br. Budriūno "Iš rytų šalielės" ir "Tėviškėle, tėviškėle". Teko pastebėti, kaip kuriems, atidžiai šių dainų klausantiems, ašaros per skruostą riedėjo...

Antros pertraukos metu žvali, energinga ir samojio pilna akordeonistė Rasa Soliūnaitė, kartu su visais dalyviais, pakilioje nuotaikoje padainavo — "Palankėj, palankėj" ir "Norėčiau aš keliauti ten toli, toli..."

Tą pakilusią nuotaiką iki programos pabaigos išlaikė puikiai volungiečių padainuotos 3 dainos: "Kai prie tavo lauko išsisikleis alyvos", "Padainuosiu tau dainelę — devynbalsę" ir "Ant kalvos ažuolėliai". Čia puikiai bei meistriškai išryškėjo Dailios Viskontienės atliktas akompanavimas pianinu.

Ilgų plojimų lydimos šauniosios volungietės programą užbaigė daina, kuri, mano nuomone, buvo ne vien tik puikiai atlikta, bet ir kartu išryškino mūsų lietuviškų dainų bei kalbos grožį:

Čia baltosios jėvos pražysta, Nubarsto žiedeliai takus, O jauną krūtinę širdį Užvaldo troškimas lakus. Nemunėli, Nemunėli, per laukus, per plačius, per girias... Tyra, tyra plukdai vandenį į žydriąsias pasaulių marias... Nemunėli, Nemunėli, po gimtines

JUSTAS AUGIS, KLB Edmontono apylinkės pirmininkas, visų vardu dėkoja volungietėms už jaudinantį koncertą. Nuotr. A. Dudaravičiaus

padangę žydra

Aš tėvelio dėdės serbentėlė,

Motinėlės jaunaisias dukra...

Si daina tapo pakartota, dainuojant visiems dalyviams, "Volungės" grupė, pritariant akordeonu ir pianinu. Tai buvo tikrai žavi programos užbaiga.

Pirm. Justas Augis nuosirdžiai padėkoja jaunoms bei talentingoms volungietėms už puikiai atliktą pro-

HAMILTONONT

CHORAS "AIDAS" rugpjūčio 6 d. po Mišių AV parapijos šventovėje buvo išlydėtas tėvelių ir artimųjų ir Toronto aerodroma išvykai į P. Ameriką. Tą pačią dieną vietos dienraštis "The Spectator" vakarinėje laidoje išspausdino platų pasikalbėjimą su choriste J. Vitkevičiumi. "Aidas" Toronto aerodromą vėl pasiekė rugpjūčio 26 d. 7 v.v. (skrydis 781, terminal 2). Tad Jaunimo Centre laukiamas apie 9.30 v.v. Su choris-tėm išvyko keletas hamiltoniečių.

VILNIAUS DIENA ir šiemet rengiama spalio 22 d. Jaunimo Centre. Be oficialiosios ir meninės dalies, bus pasilinksminimas, grojant J. Vaičiaus orkestrui.

KANADIETĖ ANGELE KAMINSKAITE ir AUSTRALIJETIS SARONAS PETRAS MORKŪNAS, susitūkę š.m. liepos 16 dieną Hamiltone, Ontario. Abu apsigyveno Australijos Sydnejuje

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

"TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių potarnavimas. Kapitalas — virš \$9,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7%
term. depozitus 1 m. 8 1/4 %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 9 3/4 %

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

BALTIEČIŲ ŽYGIO UŽ ŽMOGAUS TEISES vykdomojo komiteto pirm. V. Nakas šios demonstracijos reikalais lankėsi Vašingtone. Ten jis susitiko su JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. B. Zdanyte ir latviu Janiu Bolsteinu, tvarkančiu Jungtinio Amerikos Baltiečių Komiteto reikalus valdžios įstaigose. Pirmiausia buvo susipažinta su demonstracijų vieta, pasikalbėta su policijos ir parkų tarnybos pareigūnais, paaiškinant jiems žygio tikslą. Kongreso atstovai J. Blanchard ir Fenwick pažadėjo rugsėjo 22 d. JAV kongreso rūmuose surengti priėmimą žygio organizatoriams, baltiečių organizacijų atstovams. Jin taipgi bus pakviesti visi senatoriai, kongresmanai, žymieji vašingtoniečiai. Visais techniniais žygio reikalais pasirūpins Jungtinis Amerikos Baltiečių Komitetas, kuris rugsėjo 24 d. taipgi surengs ir dalyvių susipažinimo vakarą.

PLK. JUOZAS TUMAS, kūrėjas, savanoris ir Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis, širdies smūgiu mirė Čikagoje rugpjūčio 2 d., sulaukęs lygiai 84 metų amžiaus, nes buvo gimęs 1893 m. rugpjūčio 2 d. Velionis pradžioje buvo mokytoju, bet baigė Petrapilio karo mokyklą, pašauktas Rusijos kariuomenės I D. karo metais. Rovne, Ukrainoje, 1918 m. vadovavo ten įsteigtam lietuvių batalijonui, grįžo Lietuvon ir stojo ginti jos nepriklausomybės, o vėliau liko tarnauti Lietuvos kariuomenėje. 1934-40 m. vadovavo II-jam pestininkų pulkui Sančiuose. Pirmojo bolševikmečio metais buvo suimtas, sovietų-vokiečių karo pradžioje atsidūrė Červenėje, kur buvo šaudomi kaliniai, bet pasislėpė ir išliko gyvas. Savo įspūdžius yra paskelbęs "Karyje" 1957 m. Už nuopelnus Lietuvai buvo apdovanotas ordinais ir medaliais. Išeivijoje reikiškesi ramovėnų veikloje, rėmė studentų skaučių draugovę. Palaidotas rugpjūčio 6 d. Sv. Kazimiero kapinėse.

KULTURINĖ SAULIŲ SAVAITĖ "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich., liepos 2-4 d.d. susilaukė 267 dalyvių iš JAV ir Kanados. Paskaitas skaitė: J. Šiaučius — apie šaulių darbų kovose už Lietuvos nepriklausomybę, kultūros bei švietimo ugdymą, K. Dabulevičius — apie kultūrinius bei tautinius uždavinius Lietuvos laisvinimo srityje, dr. K. Pautienius — apie pirmąją pagalbą. Pamaldas po atviru dangumi laikė šaulių kapelionas kun. J. Borevičius, SJ. Stovyklos vadovybė su vėliavomis ir garbės palyda aplankė Michigan City parką, kur yra pasodinti trys medeliai Lietuvos prezidentų atminimui. Šaulių Sąjungos Tremtę, je centro valdybos ir kuopų pirmininkų posėdyje buvo nutarta pastatyti paminklą Romui Kalantai, išleisti vadovą, įsteigti specialų fondo kultūrinei šaulių veiklai remti.

ČIKAGOS LIETUVIAI dalyvavo "United Artists" bendrovės kuriamame filme "F.I.S.T.", kurio siužetas primena sunkvežimį vairuotojus tvarkiusią "teamsterių" uniiją ir jos vadą J. Hoffa. Centrinė filmo figūra yra vengras uniijos vadas, vedantis lietuvių. Šiuos vaidmenis atlieka pasižymėjęs aktorius Sylvester Stallone ir kylanti aktorė Melinda Dillon. Filma režisuoja Norman Jewison. Filmo kūrėjai, norėdami stiprinti jaunosios lietuviškumą vestuvėse, kreipėsi į generalinę konsulę J. Daužvardienę. Tautinių šokių vadovės L. Brazdienė ir N. Pupienė sukvietė šokėjas į Jaunimo Centra, kur filmuotojai pasirinko 12 jaunimo bei vyresniųjų atstovų. Jie visi nemokamai buvo nusikraidinti iš Čikagos į Dubuque, Iowa, gavo po \$50 dienpinigių ir dar po \$100 už kiekvieną filmavimo dieną. Dr. R. Silkaitis nusivėžė lietuviškų vestuvių nuotraukų, puošmenų, tautinių rąstų, net raguolių ir lietuviškos duonos. V. Stankuviėnė ir T. Kuzienė parūpino rūtų, iš kurių buvo nupintas vainikėlis jaunajai. Lietuviai ir vestuvių scenas buvo įjungti lauke, šventovėje ir salėje. Su kitais vestuvių svečiais jie šoko Suktinį, lingavo Klumpakio taktan. Filme taipgi panaudota melodija "Noriu miego". Nors filmavimas užtruko visą dieną, pačiame filme šios scenos tesudarys pora minučių, bet tai yra pirmas kolektyvinis lietuvių pasirodymas Hollywoodo bendrovės kūrinyje.

NEZIURINT VASAROS ATOSTOGU, T. Fondo piniginis vajuš eina pilnu tempu pirmyn. Ir šiemet reikiama išskirti plieno fabriko darbininkų J. Steiblj, kuris mūsų laisvės kovai paaukojo \$50. K. B.

LIETUVIAI PASAULYJE

LIETUVIAI PASAULYJE

Brazilija

"PRO LIBERTATE" KOMITETAS, kovojantis už pavertę tautų laisvę, išsivystę iš Baltiečių komiteto ir šįsienį jungia jau 13-kos tautybių atstovus Sao Paulo mieste. Jų tarpe yra ir keli Azijos tautų atstovai. Brazilijos Lietuvių Bendruomenei komitete atstovauja J. Čiuvinskas. Praėjusį pavasarį "Pro Libertate" komitetas persikėlė į nuosavas patalpas, kuriose steigama tarptautinė biblioteka su kiekvienos šiai organizacijai priklausančios tautybės skyriumi. Kiekviena tautybė stengiasi parūpinti savo pokštelių, skaidrių bei kitos medžiagos, nušviečiančios jos istoriją, muziką, folklorą. "Mūsų Lietuvoj" paskelbtame pranešime kreipiamasi į JAV ir Kanados lietuvių, jų politines bei kultūrines organizacijas, prašant talkos. Laukiama medžiagos apie Lietuvą, ypač veikalų svetimomis kalbomis. "Pro Liberte" komitetui juos mielai per-

duotų "Mūsų Lietuvos" administracija. Savaitraščio adresas: Caixa Postal 4421, 01000 Sao Paulo, SP, Brazil. "Pro Libertate" komitetas, pasinaudodamas gauta medžiaga, paruoš specialias radijo ir televizijos programas apie pavergtas tautas. Šiuo metu jam taipgi jau yra prieinama ir Brazilijos spauda.

Argentina

VISUOTINIS SENELIŲ ŽIDINIO narių susirinkimas įvyko Argentinos Lietuvių Centre, Buenos Aires mieste. Nuveiktų darbų apžvalga padarė pirm. J. Grigaitis, dalyvius supažindindamas su šios senelių prieglaudų statybos eiga, narių bei rėmėjų teikiama parama. Senelių Židinio statatą perskaitė sekr. J. Mičiūdas. Oficialias teises šio organizacija yra gavusi 1974 m. gruodžio 18 d., o Senelių Židinio pavadinimas buvo patvirtintas praėjusį pavasarį. Naujojo S. Židinio valdybą išrinkti: pirm. V. Grigaitis, vicepirm. J. Čikstas, I sekr. J. Mičiūdas, II sekr. Z. Tamošiūnaitė, I išd. L. Ryselis, II išd. A. Burba, patarėjai — V. Mičiūnas, J. Morkūnas ir V. Daratėnas.

ARGENTINOS EKONOMIJOS MINISTERIJOJE jau 10 metų dirba Albertas Lukšenas. Jis dažnai yra siuntinėjamas į užsienio valstybes susipažinti su jų ekonominiais reikalais.

Australija

PAVERGTUJŲ TAUTŲ SAVAITĖ Melburne buvo pradėta ekumeninėmis pamaldomis liepos 17 d. Sv. Patriko katedroje. Pagrindinių jų organizatorių buvo kun. St. Gaideilis, SJ, pasakęs pamokslą anglų kalba. Žodį tarė ir katedros dekanas kun. M. Chamberlain. Giedojo Melburno lietuvių parapijos choras, vadovaujamas B. Prasmutaitės. Didelį įspūdį visiems dalyviams padarė išties vėliavų miškas su garbės palydomis. Lietuviams atstovavo mūsų trispalvė, katalikų moterų, skautų ir ramovėnų vėliavos. Pamaldos baigtos liuteronų, ortodoksų ir katalikų kunigų suteiktu palaiminimu. Savaitės renginiai liepos 24 d. užbaigti tautybių koncertu. Jame gražiai pasirodė Melburno "Dainos sambūris" su vadove D. Levickiene. Programoje taipgi dalyvavo vengrų ir lenkų tautinių šokių grupės, maždaug prilygstancios Kanados "Gyvatūrai", negausus ir silpnas latvių choras. Iš solistų šilčiausiai buvo sutikti latvė Maya Vilson ir italas Bill Adams, dainavę čekiška ir rusiška. Organizacinius koncerto darbus atliko Anita Matukevičienė su visa savo šeima. Programos pranešė ją buvo Irena Kviecinienė.

SOL. VIRGILIUS NOREIKA, vilniaus operos tenoras ir teatro direktorius, su žmona Žaneta gastroliaavo Sydnejuje, Melburne ir Adelaidėje. Pirmoji jo koncertų dalis buvo skirta tokiems lietuvių kompozitorių kūriniams, kaip A. Bražinsko "Ugnelė", V. Klovos ciklas "Ganyklų dainos", J. Indros "Saulėlydyje", arijos iš J. Karnavičiaus "Grazinos". Antroje dalyje skambėjo F. Schuberto, E. Griego dainos, klasikinių itališkų operų arijos. Ilgoką recenziją Melburno dienraštyje "The Age" paskelbė kompoz. F. Werder, jai parinkdamas antraštę "Dinamika ir spalva galingame balse".

Lenkija

PUNSKO LIETUVIŲ GIMNAZIJA šiais mokslo metais baigė 25 abituriantai. Dešimt jų žada stoti į augstąsias mokyklas.

VISUOMENINĖ LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJA išleido neperidinės "Aušros" 2 nr. šiais metais. Kompartijos Punsko valsčiaus komiteto I sekr. Jonas Gasparavičius jamė rašo apie žemės ūkio pagerinimą, nusauginus drėgnus ir geriau idrįbtus nenaudojamus plotus. Tikimasi 12,5% padidinti kviečių, miežių ir bulvių pasėlius. Nušviečiamas LVK Draugijos dvidešimtmečio jubilėjų bei jam skirti renginiai. Minimi Punsko kaimo kapelos "Klumpė" koncertai, "Punios" ansamblio dalyvavimas Suvalkų vaivadijos surengtame dainų konkurse. Apie vėliniečių kompoz. B. Gorbulskio, est-rados solistų N. Tallat-Kelpšaitės ir S. Liupkevičiaus gastralinus koncertus Punske ir Seinuose rašo Algis Udila, o J. Stoseliūnas skaitytojus supažindina su rašytojos M. Peči-kauskaitės — Satrijos Raganos gyvenimu bei kūryba. Okupuotai Lietuvai skirtame puslapyje pasakojama apie kauniečio kompoz. G. Kuprevičiaus kūrybą, Birštono kurorto dabartį ir ateitį.

Šveicarija

CIURICHO LIETUVIAI, susirinkę J. Jakačio rezidencijoje, susipažino su į plokšteles įrašyta poezija, gauta iš okupuotos Lietuvos, Janinos Degutytės eiles pokštelių buvo įdeklamavusi aktorė Irena Leonavičiūtė, Maironio ir Adomo Mickevičiaus — žymūs dailiojo žodžio interpretatoriai Laimonas Noreika. Maironis šio poezijos vakaro dalyviams priminė Lietuvos didybę, J. Degutytė atskleidė dabartinę lietuvių meilę mažytei Lietuvai. Iš A. Mickevičiaus kūrybos visiems didžiausią įspūdį padarė "Puota" iš "Konrado Valenrodo".

Dail. A. Dargio "Kompozicija" 1976. Dydis 24x36 inčų. Jo tapybos paroda rengiama Kultūros židinyje, Brooklyne, š.m. spalio 15-16 dienomis

Tapybinių vaizdų poezija

Aldona Veščiuonaitė (Janavičienė), debiutuojanti šiuo poezijos rinkiniu, jau reiškėsi anksčiau periodinėje spaudoje. Kad ir debiutinis, šis rinkinys rodo autorę, užsitarnaujančią jau brandesnės poezijos kūrėjos vardą. Kad ir veikiama moderniosios poezijos, ji sugeba duoti kūrybiškai ir savarankiškai atbaigtą nevienu žodį ar vaizdą. Tapybinių vaizdų turinys čia pilamas ir palaiką, "laisvų ritmų" formą, kur žodžiai kartais taip išmėtyti, lyg salos vandenys. Iš to ir viso rinkinio pavadinimas. Čia visiškai atitola nuo tradicinių poezijos formų, nuo mums labiau įprastos, lyg ir savos, išraiškos. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų lyg čia jau nieko nėra savo širdžiai artimo, nieko lietuviškesnio, po tom eilėm galėtų būti pasirašęs ir koks svetimtautis poetas, anglas ar prancizas, juoba, kad čia ir tų kalbų posakių vienas kitas įterptas. Bet iš tikrųjų taip nėra. Lietuvaite lieka lietuvaite. Kokia bebūtų jos išraiška ar poetinė forma, joj lieka mums įgimtas savitumas neišblėses, tikriau, tik gal kita forma išreikštas, kiek pridengtas ar paslėptas. Reikia išsifruoti.

Vaizdiniai pergyvenimai čia patys būdingiausi. Tai jau ir iš rinkinio skyrių matyti — "Spalvos", "Oranžiniai paukščiai". Įdėjos spalva, žinoma, neapvilksi, nesiduoda. Poetė, lyg dailininkas, iš vaizdų kuria savo pasaulėžiūrą. Tai artima impresionistinei išraiškai. Pasaulis toks, koki poėto mato pro savo poetinę prizmę. Neretas čia ir groteskinis vaizdas:

nuo žemės pakraščio atklydus karvė baigia eiti saulėlydžio spalvas.
(p. 16)

Tai lyg ir Apolinaro surrealistinės poezijos atgarsiai:

horizontu skrieja Town Hall
užkabindama tingius debesis.
(p. 40)

Čia ir kaikurie epitetai gerokai patempti; pvz. plasniojančios akys, švesiaiplaukė knyga, nors šiaupjau vis spalvai duodama pirmenybė, pvz. mėlynas skambesys, žalios dainos, gelsva šiluma ir kt. Mėlyna spalva (romantikų žymė!) čia nuolat kartojama. Gausu čia ir australiškų gėlių bei medžių vardų — tai rodo, kur poetės dabar gyvenama (kažin ar "juniperas" iškilesnis už "kadugį", nebent skamba "poetiškiau"). Ir "eukalyptą" norėtųm rašyti "eukalypstą".

Rinkiny pasitaiko vienas kitas meikiškai vienžodei eilutei artimas eilėraštis, kartais šioj berimėj, sulaužytų eilučių poezijoj mėgstama ir rimu pažaisti:

kai rankomis
statai kai
sienose dar žalias
medis
lėta mahonija kai
žaidžia lapuose
kai iš laimės
garbanojasi plaukai, etc.
(p. 37)

Bet už vis labiau skaitytąją pagaus ryškūs tapybiniai vaizdai:

nulėdydavo baltą debesį
ligi ežero
skendincio vasaros aukse.

aldona veščiuonaitė, ŽODŽIAI,
KAIP SALOS. Chicago, Ill., išleido A. Mackaus knygų leidimo fondas 1976 m. Aplankas ir titulinis puslapis Viktoro Simankevičiaus. 64 p. Kaina \$5.

A. Tyruolis
Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvius Namus) • Tel. 535-6252
Greitos potarnovimas, naujos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Almeno romanas "Sauja skatiku"

K. BARENAS

Nuotykinės ar deketyvinės literatūros lietuviai kaip ir nėra turėję. Prieš daugelį metų, tiesa, išgyvenome neilgą Justo Piliponio, brolių Tomdykų ir panašių rašytojų erą, bet apskritai lietuvis rašytojas nuo pat Mažvydo iki šios dienos nori būti rimtas ir reikšti savo kūrinio svarias idėjas, o ne nuotykius vaizduoti. Tai jam turbūt būtų lyg ir nenormalu ar net nemoralu nusileisti nuo augšto sosto. Lietuvui juk keistai atrodo, kai jis sužino, kad garsusis anglų filosofas B. Russellis ar mūsų ministeris B. K. Balutis mėgo skaityti detektyvinius romanėlius. Tokie dideli vyrai ir...

Pasaulis, deja, pilnas visokių pramoginės literatūros. O jeigu ji rašoma ir leidžiama, tai reiškia, kad perkama ir skaitoma. Populiarumo susilaukę pramoginės literatūros autoriai (vienas kitas) net ir milijonus sau susikrauna.

Lietuviškos knygos rinką savo metu taip pat buvo užtvindžiusi verstinė nuotykių knyga. Salia Karl May ir tėvo Dumas žmonės skaitė visokius Izidos vabalėlius ir Arsenijaus Lupeño, vagies džentelmeno, žygius. Jei savi rašytojai laikė beveik nuodėme pasukti į tą lauką, tai leidejai stengėsi aprūpinti skaitytojus tuo, kas svetūr prieinama ir ką žmonės mėgstą.

Šiemet "Draugo" dienraščio premiją už romaną "Sauja skatiku" laimėjęs Kazys Almenas, dar net nelaukęs, kol knyga pasirodys, paskubėjo viešai pripažinti, kad jo tas kūrinys yra detektyvinio žanro. Taip, teisybė, ir gal teisingas jo spėjimas, kad skaitytojams tokių knygų ir reikia. Jeigu tokios skaitomos svetimomis kalbomis, kodėl jų negalėtų būti ir lietuviškų, dar ir iš lietuvių gyvenimo? Ar kas nors dabar paseks K. Almeno pavyzdį ir patikės, kad savo plunksną reikia pasukti ta kryptimi ir liautis rašyti ne tik apie kunigaikštį Mindaugą, bet ir apie stovyklinius barakus, kuriuose esame gyvenę. Lukterėkime ir pamatysime.

Pats K. Almenas pateikia skaitytojams jau trečią romaną. Jeigu jo novelių knygoje apčiuopiame daugiau socialinio pajutimo, ypač "Bėgiuose", tai romanai visi iki vieno yra nuotykiniai. Toks yra "Upė ir rytus, upė į šiaurę", toks yra lyg ir istorinį pamušalą turintis "Sienapiūtė". Matyt, viešai pakalbėti apie pramoginę literatūrą ir jos reikšmę rašytojas nutarė, kai iš platesnio kelio pasuko į siauresnį. Ankstyvesniuose romanuose niekas jo nevaržė, nuotykis vis sekė nuotyki, karališkai reikšėsi fantazija. O šikart detektyvinė intriga labiau varžė, dėlto ir pats romanas jau mažesnės apimties.

"Sauja skatiku", kaip detektyvinis romanas, kol kas lietuvių knygos istorijoje bus bene unikumas — pirmasis, rodos, ir vienintelis toks.

Nors parašytas ir be jokios politinės druskos, K. Almeno romanas "Sienapiūtė" svetūr buvo maždaug nutylėtas, nes jį išleido Vilniaus "Vaga". Gal laikas ir dabar surauks kaktą skaitydamas "Sauja skatiku", nes lietuviško detektyvo pareigas jame eina į JAV atostogų atvažiavęs Kauno milicijos pareigūnas Donatas Vėbra. Pažįstamas mokytojas priprašė jį surasti Vilnių Augustiną Sadauską, kuris turėtų užkasti paslėptą medį, kurio kilmę išsiaiškinti. Kaip specialistas, jis turi gerą uoslę ir greit užtikina jėškomojo asmens pėdsakus. Greit baliuje jie ir susitinka abu, Vėbra ir Sadauskas, bet pastarasis nenori su tokiu detektyvu nie kąbėti, kaip turbūt ir nemaža svetūr gyvenančių lietuvių padarytų: jam neįdomu, atstok su savo provokacijomis! Sitas susitikimas pavaizduotas 56-58 romano puslapiuose. O kai knyga turi 249 puslapius, vadinasi, detektyvas turi dar nemaža darbo, kol atlieka jam pavestąjį uždavinį. Tuoj po to balius Sadauskas išplaukia savo motorine valtīm "Jūratė", kuri atsitenkia į laivą ir ištyksta. Vadinasi, ir jėškomas žuva. Ar tai nelaimingas atsitikimas, ar nusizūdė žmogus, ar buvo nužudytas?

Detektyvas gal jau būtų ir atsisakęs savo misijos, jei ne Sadausko sūnus, kuris, dar ir kitų pakurstomas, laikosi teorijos,

kad jo tėvas buvo nužudytas. Tikras karštakošis tas sūnus, ir jis greičiau painioja reikalus, o ne padeda, bet Vėbra vėl su juo leidžiasi įjėskoti siūlo galo. Kad ir nebepaaiškės, kur paslėpti tie muzėjaus eksponatai, tai gal nors pasiseks sužinoti, kaip žuvo Sadauskas. Kelionės, nuotykių, įtartinųjų apklausinėjimas ir atsitiktinės meilės, kurios pagaliau nuveda įjėskotojus pas Sadauską, kuris nei žuvo, nei buvo nužudytas, o suvaidino katastrofą, kad galėtų mesti prabangos trokštančią žmoną ir apsigyventi pas savo buvusią meilę.

Jei būtų knygoje vien tie detektyviniai nuotykių, sakykime, kad romanas tinka daugiausia tik tos rūšies literatūrai mėgstantiems sargaliams. Tačiau K. Almenas nepasitenkina vien tuo detektyviniu siūlo galo įjėskojimu — jis dar platakai užgriebia tą aplinką, kurioje Vėbra sukiuojasi, ir, tai jo knyga daro įdomesne net ir ne sargaliams. Vėbra nemažai važinėja po Amerikos žemyną, susitinka su lietuviu ir amerikiečiais, ir tokius puslapius skaitydamas beveik užmiršti, kad dar reikia rūpintis sekti detektyvinę intrigą. Kur tik herojai važiuodami pasuka, prieš skaitytoją akis atsiveria visi Amerikos greitkeliai, aplinkos vaizdai, krašto miestai. Sunku pasakyti, ar tais pačiais keliais pasukęs iš karto atpažintum "Saujoje skatiku" aprašytąsias vietas, nes ir gerą akį turįs ir jau iš anksto iš knygų su Amerika apsipažinęs Vėbra kažkokią Garį sumaišo su Čikaga, bet svarbiau turbūt tai, kad K. Almenas turi talentą aplinkai paklausti. Sitaip jis nepagali puslapių ir lietuviškam baliui pavaizduoti, ir namams, kuriuose neturtingi ir turtingi lietuviai gyvena, ir amerikietiškos verslo įstaigoms. Jei ties kuriuo nors veikėjų detaliau sutojama, net ir jo knygų lentynos leidžiamos romano skaitytojai apžiūrėti. Tokios smulkmenos, aišku, parįškina to žmogaus charakteristiką.

Detektyviniame romane, žinoma, nėra ko nė įjėskoti ryškėsnės veikėjų charakteristikos. Donatas Vėbra, ta ašis, apie kurią veiksmas sukasi, ramus žmogus, neskubąs daryti sprendimų. Jo padėjėjas jaunas Algis Sadauskas — gana nesusiutėjęs vaikas, kuris visur skuba ir tiki kiekvienu gaudu ir net nekaltai įtartąjį apmuša. Jo sesuo ir jos bendoras taip pat nerimti studentiški jaunuoliai, kurie gyvena visokiais sau įsitaikę.

Kai dėl angliško žodžių ir sakinių dialoguose, tai juos užtikęs įsivaizduoju "Sauja skatiku" skaitantį Vokietijos, Prancūzijos ar Brazilijos lietuvi. Laimė dar, kad tokių žodžių ir sakinių nėra per daug. Jei aš jų nesuprasčiau, padaryčiau išvadą, kad jais vis kažkas negražus sakoma. Ana, mačiau angli išsiverstą Bokacio "Dekameroną", kuriame tam tikros vietos paliktos italų kalba. Kas nėra susidūręs su panašiais reiškiniais, turbūt pagalvos, kad rašytojas patinęjo išnašose pateikti vertimą. Tarp tų angliškojų yra, žinoma, ir ne pačių gražiųjų žodžių, bet gal išversiti jie ir negasdintų skaitytoją.

Neoklasikinis koštuvas virtuvinei lotynų kalbai

J. JAKSTAS

P. Rabikauskas, Gregorianu universiteto profesorius, turįs iškilau neoklasiko pripažinimą už jo redaguotą veikalą "Relationes status diocesium in Magno Ducatu Lituaniae", pabėrė keletą kritiškų kalbinių pastabų, recenzuodamas kun. dr. V. Gidžiūno lotynišką veikalą apie bernardinus Lietuvoje. ("TŽ" 1977. VI. 16). Ten jis prikibo ir prie autoriaus posakio "Avidi erant sapere" ir jį išvertė: "nekantravo, norėdami paragauti". Kritikas nuo savęs priduria: "o juo norėta pabrėžti: "norėdami sužinoti", ką lotyniškai išreiškia žodžiai "cognoscere", "scire" (tikta itališkai "sapere" — "žinoti").

Prof. P. Rabikausko išversta žodžio "sapere" reikšmę galima gretinti su dabartinio labai žinomo italų profesoriaus istoriko Franco Venturi veikale "Italy and the Enlightenment" (1972) to žodžio prasmės nagrinėjimui. Jis imti to žodžio prasmę aiškinti (34 p.), radęs jį pavartat E. Kanto straipsnyje "Was ist Aufklärung?" posakyje "Sapere aude". Prie posakio filosofas pridėda pastabą: "Tai švietimo, laikotarpio — J. J.) motto".

Toliau Venturi imasi aiškinti to motto ilgą kelią nuo dienos, kai jis buvo sukurta klasiko Horacijaus. Profesorius cituoja klasiko žodžius su jų vertimu šiuo būdu. (Pateikiu Venturi citatą iš jo veikalo angliško vertimo — J. J.). "This motto had come a long way since the day when it was created by Horace for inclusion in the second epistle of Ad Lolium, Book 1, line 40: "Dimidium facti, qui coepit, habet: sapere aude, Incipe..." (he who begins is half way to his goal: dare to know. Begin...").

Toliau Venturi duoda visą ei-

kaltais kompleksais (sesuo net ir pašantažuoti sugeba). Sadauskienė — mėgstancio turtingai ir prabangiai gyventi žmogaus tipas. Turbūt šioje knygoje pats simpatiškausias ir įdomiausias žmogus yra senukas Juozapas Sadauskas, senasis iš-eivis (be kita ko, j knygos galą paaiškėja, kad tasai Vilnius Augustinas Sadauskas, kurio įjėskoko Vėbra, iš tikro yra Vidugiris — atsitiktinumas kaltas, kad jis prisimėmė savo žuvusio draugo pavardę).

Lengva lektūra turėtų būti ir lengvai paskaitoma. Tokį norą, tikėkime, bus turėjęs rašytojas. Kaikur jam pasisekė — yra taisyklių, gražiai plaukiančių sakinių, bet dažniau sunki sakinių konstrukcija, sintaksiniai netaisyklingumai, šen ten ir pašiukšlintas žodynas stabdo skaitytoją ir neleidžia gėrėtis aprašymais ir dialogais. Be to, ir korektūros klaidų apstu (matyt, mūsų leidyklos jau pradeda varžybas, kuri su daugiau klaidų išleis knygą skaitytojams).

Kas dar krinta į akį, tai asmeninių įvardžių rašymas ir dialoguose angliški žodžiai bei sakiniai. Norėdami būti mandagūs, laiškucose mes rašome ne jūs, ne tamta, bet Jūs, Tamsa. Taip priimta, taip įprasta. K. Almenas šikart per visą knygą šitaip rašo. Anglosaksiška įtaka? Sakyčiau, kad superanglosaksiška, nes čia jau ir anglosaksiškai pralenkiami, bet tokius dalykus knygoje užtikti kažkaip linkmsa — kaip kas išmano, kaip kas nusistato, taip ir rašo. Negi dėlto pradėsi bartis? Net ir beprashiška būtų bartis, nes niekas nekreips į tai dėmesio. Linksmina ir kaikurie žodyno dalykai. Štai, visi romano herojai vienas kitą vis "durniais" vadina, kvailių nėra! Rečiau pasitaiko, kad pagiria ir "razumu" palaiko...

Kai dėl angliško žodžių ir sakinių dialoguose, tai juos užtikęs įsivaizduoju "Sauja skatiku" skaitantį Vokietijos, Prancūzijos ar Brazilijos lietuvi. Laimė dar, kad tokių žodžių ir sakinių nėra per daug. Jei aš jų nesuprasčiau, padaryčiau išvadą, kad jais vis kažkas negražus sakoma. Ana, mačiau angli išsiverstą Bokacio "Dekameroną", kuriame tam tikros vietos paliktos italų kalba. Kas nėra susidūręs su panašiais reiškiniais, turbūt pagalvos, kad rašytojas patinęjo išnašose pateikti vertimą. Tarp tų angliškojų yra, žinoma, ir ne pačių gražiųjų žodžių, bet gal išversiti jie ir negasdintų skaitytoją.

Lietuvai ir tremtiniui

Tu neverk dėl manęs,
Nes aš būsiu su tavim visados,
Ryte kai gimsi,
Ir vakare,
Kai savų namų pasilgusi kūną
Sectimo krašto mirtis apsikabins.

Tu neverk dėl manęs,
Nes aš tavęs neužmiršiu,
Kai pavasaris pumpurus gimdys,
Ir žiema su šaltais pirštais
Sušuos lapų trupinius
Ant tavo apleisto kampo.

Tu neverk dėl manęs,
Aš esu amžina,
Gimiau anksti rytą
Ir niekaduos nemirsiu,
Nors žiema pasaulio priešas
Dabar privertė mane miegoti.

N. Zelandija,
Christchurch, 1977

Atsiųsta paminėti

LITUANUS No. 1 and No. 2. Kultūrinis žurnalas anglų kalba, leidžiamas Čikagoje keturis kartus per metus. Metinė prenumerata — \$10, atskiro nr. kaina — \$2.50. Adresas: Lituanus, 6621 So. Troy, Chicago, Ill. 60629, USA.

SEJA nr. 1 (134), 1977 m. Tautinės demokratinės minties žurnalas. Leidėjas — Varpininkų Leidinių Fondas, redaktorius — Liudvikas Smulkštys. Administruoja Juozas Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Parka, Ill. 60160, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

EUGENIJAS KRIAUCELIŪNO PREMIA mirusio sūnaus, brolio atminimui įsteigė dr. Leono ir Irenos Kriauceliūnų šeima. Tūkstančio dolerių premija kasmet bus skiriama lietuviui jaunuoliui, pasižymėjusiam savo raštais lietuvių ar kuria kita kalba arba vadovaujančiu darbu organizacijoje. Ją taigai galės gauti jaunimo sambūriai, tautiniai šokių grupės, chorai, sporto klubai, geriausiai atstovavę lietuviams bei Lietuvai. Kandidatus kiekvienais metais iki gruodžio 31 d. galės siūlyti jaunimo organizacijų vadovės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ir paskiri asmenys, nurodydami motyvus. Siūlymai siunčiami E. Kriauceliūno premijos komisijai, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Ill. 60464, USA. Kandidatų tinkamumą tikrins specialieji vertintojų komisija, kurion po vieną atstovą paskirs PLB vadovas jaunimo reikalams, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir S. Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjunga, du atstovus Kriauceliūnų šeima. Vertintojų komisija premiją paskirs iki sekančių metų vasario 15 d., o dėl jos įteikimo susitars su Kriauceliūnų šeima.

ALGIS J. BUDRYS, gyvenantis Evanstone, Illinois valstijoje, paršė jau septintą fantastinę beletristikos knygą "Michaelmas", kurią išleido Berkley - Putnam leidykla. Dienraštis "Chicago Daily News", supažindindamas skaitytojus su šia knyga, A. J. Budrį įrikuoja į pirmaujančių mokslinės-fantastinės beletristikos kūrėjų eiles JAV.

KŪRYBINĖS VEIKLOS DVIDE-SIMTPENKMETI atšventė Los Angeles mieste gyvenanti kompoz. Giedra Nasvytytė - Gudauskienė. Ji yra baigusi Roosevelt universitetą Čikagoje, muzikos studijas gilinusi Kalifornijos universitete Los Angeles. Vienas vertingiausių jos kūrinių — "Los Angeles vaizdai", kuris buvo atliktas Brentwoode su simfoniniu orkestru. Kompoz. G. Gudauskienė taigpi yra sukurusi nemažą dainų, kurias ir savo koncertus įtraukia mūsų solistai. Minėtini ypač "Metų laikai" Pr. Lemberto žodžiais.

SOL. IRENA STANKŪNAITE-SILVA sekanti sezoną atliks pagrindinį Džildos vaidmenį G. Verdi operoje "Rigoletto" Patersone, N.J. "Rigoletto" pastatymu rūpinasi Patersono Operos Draugija.

KOLEKTYVINĖJE DAILININKŲ PARODOJE Artemisia galerijoje, Čikagos centre, birželio 24 — liepos 30 d. dalyvavo trys mūsų šios dailininkės — Magdalena Stankūnienė, Vilija A. Eivaitė, Irena Simkienė. Pirmoji paroda buvo pateikusi grafikos kūrinių, antroji — piešinių, trečioji — tapybos darbų. Didžiąją parodos dalyvių dalį sudarė moterys dailininkės.

PRANAS ČEPENAS jau baigė rašyti ir ruošia spaudai antrąjį "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" tomą, kuris apims laikotarpį nuo I D. karo iki 1920 m. Trečiajam tomui medžiaga jau surinkta. Jis bus skirtas Lietuvos nepriklausomybės metams. Pirmasis "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" tomas, vaizduojantis mūsų tautos atgimimą iki I D. karo, jau gautamas knygynuose ir leidėjo adresu: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA. Šio 560 psl. turinio veikalo kaina — \$15.

KINIETIS CHIEN CHING MO Ročesterio universitete apgnė liuanistinę disertaciją "Case Grammar of Spoken Lithuanian" ("Šnekamosios lietuvių kalbos linksnių gramatika") ir gavė filosofijos doktoratą. Jis yra gimęs Kinijoje, moks-lus baigęs Formozoje. Gilindamas studijas Ročesterio universitete, pramoko lietuvių kalbos ir disertacijai pasirinko liuanistinę temą. Jo moksliniu vadovu bei patarėju buvo prof. dr. A. Klimas. Naujasis dr. Chien Ching Mo šį rudenį grįš Formozon dėstyti kalbotyros valstybiniame Chengchi universitete.

MUENCHENO "SUSITIKIMO NAMU" VADOVYBE su lietuvių jaunimo grupe "Ratukas" surengė iš Lietuvos pasitraukusio sol. Ričardo Daunoro ir pianisto Algio Draugelio koncertą. Pirmoje dalyje skambėjo sol. R. Daunoro atliekamos lietuvių liaudies dainos, harmonizuotos sol. kompozitoriu. Silčiausiai buvo sutikusios dvi — M. Petrausko "Šią naktelę per naktelę" ir J. Tallat-Kelpšos "Žaliojo lankelė". Pianistas A. Draugelis programa papildė savo šopeniškos nuotaikos nokturnu, variacijomis liaudies dainos "Oi žiba žiburėlis" tema, J. Brahmo "Intermezzu" ir L. Beethoveno "Patetinė sonata". Antroje dalyje skambėjo J. S. Bacho, L. Beethoveno, G. Puccini bei kitų klasikinių Europos kompozitorių kūrinių, kuriuos sol. R. Daunoras buvo paruošęs Vilniaus konservatorijoje, dainavimą studijuodamas pas savo brolių sol. Vacį Daunorą, tarptautinio dainininkų konkurso Tulūzoje laureatą, laimėjusį aukso medalį bosų grupėje.

ALES RŪTOS-ARBINIENĖS kūrybos vakarą Los Angeles mieste, Š. Kazimiero parapijos salėje, gruodžio 10 d. rengia Lietuvių Fronto Bičiulių skyrius. Literatūros mėgėjas bus pateiktas jos kūrybos skerspjūvis.

DAILES PARODŲ RŪMAI vilniečius supažindino su dail. B. Valantinaitės-Jokubonienės pastarųjų penkerių metų kūrinių — gobelenais bei kita technika atliktais dailiosios tekstilės darbais. Jos kūryba yra atstovavusi Lietuvai Čekoslovakijos, Lenkijos, R. Vokietijos, Austrijos, Prancūzijos, Suomijos ir kitų užsienio šalių miestuose.

"MOKSLŲ" LEIDYKLA netrukus išleis "Lietuvių kalbos atlaso" I tomą, paruštą Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto kalbininkų — E. Grinaveckienės, A. Jonaitytės, J. Lipskienės, K. Morkūno, M. Razmukaitės, B. Vana-gienės, A. Vidugirio su Vilniaus universiteto prof. Z. Zinkevičiaus tal-ka. Keturių tomų "Lietuvių kalbos atlasai" yra sutelkta 700.000 kortelių su visų mūsų kalbos tarmių bei šnektų leksikos, gramatinio ypatybių pavyzdžiais. Atlasai bus paruštą 400 kalbinių žemėlapių. Kiekvienas tomas apims atskiras lietuvių kalbos sritis — leksiką, fonetiką, morfologiją ir sintaksę. Pirmajame tome bus išryškintas beveik 9.000 žodžių su įvairiais jų variantais vartojimas ir paplitimas termėse. Atlaso žemėlapių grafiškai parodys tarmių reikšinių santykį su literatūrinės kalbos norma, išskirs skolinius iš kitų kalbų.

JONAS GLEMŽA, Vilniaus dailės instituto architektūros katedros dėstytojas, gavo architektūros kandidato laipsnį už paruštą disertaciją "Lietuvos mūro architektūros paminklų tyrimo, konservavimo, restauravimo darbų metodinės kryptys". J. Glemža taigpi yra Lietuvos muzėjų ir kultūros paminklų apsaugos valdybos viršininkas.

VALSTYBINIAME VILNIAUS DAILES MUZEJUJE direktorius Pranas Gudynas liepos 20 d. atidarė Kalifornijoje gyvenančio dail. Jono Rimšos tapybos darbų parodą. Jai suteikti 25 kūrinių, kurių 19 dail. J. Rimša atsiuntė ir padovanų jo Lietuvai, o 6 jau anksčiau buvo šio muzėjaus fonduose. Kalbėtojų eilėse buvo ir propagandistas P. Petronis, "Tėviškės" draugijos vadovas, džiaugęsis kultūrinio bendradarbiavimo vaisiais. Žodį taigpi tarė "Gimtojo Krašto" red. V. Reimeris ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos pirmininko pavaduotojas K. Bogdanas.

POETINĖ POPIETĖ ant Satrijos kalno surengė etnografinis Luokės ansamblis, pasikvietęs poetę S. Bucevičienę, jaunuosius Klaipėdos, Skuodo, Neringos, Kretingos, Telsių, Plungės literatus. Idomiu padavimu apie Satrijos kaizną papasakojo ansamblio narys Antanas Jonušas, kadrotijos entuziastas.

KALBINĖ EKSPEDICIJA į Ukmergės rajoną šią vasarą suorganizavo Paminklų Apsaugos ir Kraštotyros Draugija su Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutu, augūstų Vilniaus mokyklų lietuvių kalbos katedromis. Jos dalyviai, kurių buvo beveik šimtas, aplankė 13 apylinkių, rinkdami vietovardžius, pavardes, pravardes, vardus vardinui, užrašinėdami žodžius akademianim "Lietuvių kalbos žodynu". Ekspedicijos metu surinkta apie 25.000 kalbinių vienetų, kurių apie 9.000 sudarė vietovardžiai, 4.000 pavardės, 2.000 žodžiai. Ekspedicijoj taigpi buvo įjėškoma atsakymų dialektologinėms anketoms, medžiagos Europos kalbų atlasui.

RASYTOJO PETRO VAICIŪNO atminimui "Jonavos Balso" redakcija ir vidurinė Panoterių mokykla rengia jo vardo moksleivių poezijos konkursus. Rezultatai paskelbiami Piliakalnių kaimo sodyboj, kurioj gimė P. Vaiciūnas ir kur dabar yra jo muzėjus. Siemetinis sprendimas buvo padarytas liepos 11 — P. Vaiciūno gimimo dieną. Vertintojai geriausia poete pripažino Panoterių moksleivę Jūratę Umbrasaitę, premijas taigpi paskirdami Jonavos atstovėms Vidai Pukentyte ir Audronei Mikštaitė. Joms jas įteikė iš Vilniaus atvykusi poėto Judita Vaiciūnaitė, velionies P. Vaiciūno dukterėčia. Sodybos kieme aktorė Gražina Urbonaitė skaitė jo eilėraščius, poetas Jonas Graičiūnas dailiosi atsiminimais. Koncertinę programą atliko Milagajnių kultūros namų saviieiklininkai.

KAUNO DRAMOS TEATRAS, kurio meno vadovas yra vyr. rež. Vytautas Čibiras, naujajį sezoną pradės amerikietiška opere "Mary Poppins". Ją režisuoja G. Zilys, scenovaidžį bei drabužių eskizus yra sukurusi dail. J. Malinauskaitė. Rež. J. Vaitkus ruošia naująsiau Juozo Grušo veikalą "Unija". Teatro re-peruara papildys I. Dvoretckio pjesę "Palydos", E. Vatemos "Rožių sodas", V. Sekspyro "Makbetas". J. Bobrowskio romano "Lietuviški fortepionai" inscenizacija. E. Olbio drama "Kas bioj Virdžinijos Vulf", H. Ibseno "Statytojas Solnesas".

"ESTRADINĖS MELODIJOS", J. Tiškeaus vadovaujamas vokalinis instrumentinis Vilniaus filharmonijos ansamblis, grįžo iš sėkmingo gastrolijo Čekoslovakijoje. Su lietuviška profesine estrada turėjo progą susipažinti net 14-kos miestų gyventojai. Ansamblis taigpi dalyvavo pradiname tarptautinio estradinės dainos konkurso "Bratislavo lyra-77" koncerte.

V. Kst.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Pabaltijo ir Gudijos futbolo turnyrą, surengtą Kaune jau 31-mą kartą, laimėjo Lietuvos rinktinė, baiginiame susitikime įveikusi Latvijos žaidėjus 1:0. Trečioji vieta teko Estijos rinktinėi.

Augštojo pilotazo varžybose Alytuje jėgas išbandė 26 Lietuvos lėkūnai. Privalomųjų figūrų rungtį laimėjo vilnietis J. Kairys, laisvųjų figūrų — kaunietis R. Pivnickas, teisėjų paskirtų iš anksto nežinomų figūrų — J. Kairys. Pastarasis betgi iškrito iš varžybų prizininkų dėl pralaimėjimo laisvose figūrose. Daugiaokavęję daugiausia taškų surinko R. Pivnickas, II vietoje palikęs vilnietį R. Alekšiejų, III — vilnietį R. Drazdį.

Vilniaus "Žalgirio" komanda, surinkusi 35 taškus, laimėjo antrosios Sovietų Sąjungos lygos pirmosios zonos I rato futbolo žaidynes. Lyga sudaro 12 komandų. Antrą vietą išsikovojo "Iskra" su 31 tašku, trečią — "Lokomotyvas" su 28. Paskutinę vietą užėmė latvių "Dvina", tesurinkusi 19 taškų.

Lietuvos jėgimo varžybose Vilniaus Riešėję didįjį prizą laimėjo vilnietis J. Kašarina su žirgu Ipatija, vidurinį prizą — valstybinio "Nemuno" žirgyno sportininkė J. Bašinskaitė ir jos žirgas Bromacnas, mažąjį prizą — kaunietė N. Blaževičiūtė, josius žirgu Fakelu.

Lietuvos sklandymo varžybas ketvirtą kartą laimėjo Kauno radijo gamyklos inž. L. Supynis. Parašutinio sporto čempionų vardus išsikovojo vilnietis A. Grudys ir B. Paulauskaitė, gyvenanti Kapsuko pavadintoje Marijampolėje.

Stipriausias teniso žaidėjas išryškino Vilniuje penkis dienas trukęs turnyras. Lietuvos moterų teniso čempijone tapo vilnietė A. Vaitkienė, baigimėse nugalėjusi kaunietę N. Gudavičienę. Vyrų tenise stipriausias buvo vilnietis V. Mažeika, įveikęs kaunietį G. Remeikį. Moterų

dvejeto varžybas laimėjo N. Gudavičienė ir A. Vaitkienė, vyrų — S. Labanauskas ir G. Remeikis, mišrus dvejeto — N. Gudauskienė ir S. Labanauskas.

Lietuvos aviamodelizmo pirmenybės Kaune laimėjo vilnietė, išsikovojo visas pirmąsias vietas. Greičio modelių klasėje geriausias buvo vilnietis S. Nugaras, su savo modeliu pasiekęs 226,41 km per valandą. Jis taipgi laimėjo ir antrąjį medalį pilotazių modelių klasėje, surinkęs 1775 taškus. Modelių oro kaitynėse jau trečius metus iš eilės visų savo varžovus įveikė V. Ramelis ir A. Narkevičius. Lektuvų kopijų klasėje aukso medalis teko V. Rimkaičiui, surinkusiam 1005 taškus. Dviejų kilometrų nuotolį greičiausiai per 9 min. 54 sek. nukrido V. Sidlauskas ir A. Terentjevo modelis.

Padolske įvykusias šuolių ir tolų varžybas laimėjo klaidėdė J. Jonikienė, nušokus 6 m. 36 cm. Rutulio stūmėjai ir jieties metėjai varžėsi Brianske. Klaidėdė I. Putnienė užėmė I vietą, jietį nusiviedusi 56 m. 30 cm. Trys Lietuvos atstovai laimėjo II vietas: rutulio stūmėjai R. Plungė — 19 m 36 cm, B. Keršulienė — 17 m 81 cm ir E. Tatarūnas, numetęs jietį 73 m 24 cm.

Tarptautinės kategorijos teisėjų vardus gavo trys Lietuvos atstovai: vilnietis Z. Raudonis ir M. Rudzinskas — baidarių ir kanojų irklavime, klaidėdė P. Buivydas — krepšinyje.

Tradicinėse akademinių irklavimo varžybose Liucernoje, Šveicarijoje, dalyvavo 20 šalių atstovai. Iš keturiolikos baiginių plaukinių net 12 laimėjo R. Vokietijos sportininkai. Vienvietės valtys irklavoja kaunietė L. Kaminskaitė, pralaimėjusi vengrei A. Andros, gavo sidabro medalį. Antras vietas laimėjusios Sovietų Sąjungos porinės bei keturvietės valtys buvo du kaunietės sportininkai — V. Butkus ir A. Čikotas.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

taipgi pasisako prieš kainų užšaldymą ilgesniam laikui, kai unių jungiamieji darbininkai yra didinami atlyginimai. Kanados darbo min. J. Munro, nesusilaikęs unių vadų pritarimo savanoriškiems varžtams, teigia, kad kontrolė teks palikti ilgesniam laikui, greičiausiai iki 1978 m. pabaigos. Tokia nuomonei pritaria ir didžiausias Kanados dienraštis "The Toronto Star", remdamasis paskutiniomis Gallupo instituto tyrimų duomenimis, liudijanciais, kad už infliacinę kontrolę pasisako 58% kanadiečių, o prieš — tik 26%. Kontrolės atšaukimas be savanoriškos unių savitardos joms leistų vėl reikalauti pasakiško atlyginimų didinimo, nekreipiant jokio dėmesio į du trečdalius unioms nepriklausančių kanadiečių bei visos Kanados ekonominės problemos.

Kanados laiškanėsių unių, turinti 16.700 narių, su valdžios paskirtais tarpininkais jau baigia ruošti naują sutartį, kuri bus greičiausiai priimta ir patvirtinta. Problema betgi sudaro vidaus paštinių unių su savo naujuoju vadu J. C. Parrotu, dar net nepradėjusių derybų ir jau turinti atstovų suvažiavimų įgaliojimą pradėti streiką, jeigu nebus gražinti darban dėl praėjusios sutarties pažeidimų atleisti 28 paštininkai. Kai Halifaxe įvykusiam paštininkų atstovų suvažiavime buvo pasiūlyta sujungti laiškanėsių ir paštininkų unių, ši mintis buvo sutikta su pašai. Pasak buvusio paštininkų unių vado J. Davidsono ir naujojo vado J. C. Parrotto, laiškanėsių unių esanti per daug nuolaidi, išdavusi savo narių reikalus. Jiedu atmeta betkokių nuosirdesnių ryšių su pašto vadovybe. Dienraštis "The Toronto Sun" rugpjūčio 18 d. šiai karingai visokio plauko revoliucininkų unių paskyrė specialų vedamąjį. Įžiūrėdamas sąmoningą Kanados pašto griovimą, dienraštis siūlo vyriausybei atimti šiai unių jos teises ir paštininkų atstovavimą pavesti Kanados Darbo Kongresui ar kuriai kitai unių. "The Toronto Sun" nuomone, paštininkai turi būti apsaugoti nuo neatsakingo unių vadų siautėjimo.

Kanados aerodromų kontrolieriai parlamento įsakymu buvo gražinti darban su 8% atlyginimo padidinimu. Toks streiko užbaigimas betgi nepatikto Toronto Maltono aerodromo kontrolieriams, kurie dabar vadovaujami sulėtinto darbo principu, trukdydami orinį susisiekimą. Jie teisiniasi, kad dabar dirba pagal taisykles, o seniau savo darbą atlikdavo 120%. Iš

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų stovykla bus Dainavoje nuo rugpjūčio 28 d. iki rugsėjo 1 d. Iš stovyklos visi vyks tiesiai į ateitininkų kongresą Klevelande. Stovyklos mokėstis tik \$35. Studentų sąjungos centro valdyba kviečia visus studentus ateitininkus šioje stovykloje dalyvauti.

Ateitininkų kongrese, kuris įvyks Darbo šventės savaitgalįje Klevelande, dalyvaus nemažas būrys Toronto ateitininkų, pradedant moksleiviais ir baigiant sėdėnais. Reikia tikėtis, kad po kongreso veikimas ne tik Toronte, bet ir visose kitose vietovėse žymiai pagyvens.

Toronto moksleivių kuopos valdyba naujiems mokslo metams dar nėra galutinai sudaryta. Pirminkinke išrinkta Rūta Girdauskaitė.

Skautų veikla

Liepos 23-24 d.d. skautininkų ramovės organizuotą išvyką į Romuvą dalyvavo 26 asmenys, daugiausia skautininkai-kės. Atlikta visa eilė priešstovyklinių darbų bei stovyklavietės pagerinimų: surišuti, išvalyti visi bendros valgyklos ir virtuvės indai, nuvalyti salės langai, perdažyti didieji stovyklos vartai, įvesta elektra ir laivų namelį ir patobulintas apšvietimas sėsių rajone, įkasta 10 stulpų teritorijų išskaboms pritaistyti, padaryti pagerinimai bei pagražinimai prie Lietuvos žemėlapių ir II pasaulinio lietuvių jaunimo kongreso paminklo. Si iškyla parodė, kad sutelktomis jėgomis per dvi dienas galima daug padaryti. Ačiū V. Matulaičiui ir St. Jakubauskiui, kurie nuosirdžiai talkino plūstantiems vadovams.

• Užjaučiame sesę V. Lapaitienę ir dukras, netekus vyro ir tėvelio.
• Vykstantiems į VI-tą tautinę stovyklą Australijoje žinotina: su savim galima pasiimti du lagaminus, kurių kiekvienas gali sverti ne daugiau kaip 77 sv. Lagaminu dydis nedidesnis kaip 62 coliai. Neišpildžius dydžio ir svorio reikalavimų, keliautojai apdedami labai dideliu mokesčiu (\$85). Patartina pasitikrinti draudos įstaigose, ar turimos draudimo galioja Australijoje. Stovyklavietoms skautams Australijos lietuvių skautai parūpins loveles, miegamaisius ir indus. Tautinės stovyklos metu (sausio 1-13 d.d.) laiškus bus galima siųsti šiuo adresu: VI World Lithuanian Scouts' Jamboree, Gilwell Park, c/o Postmaster, Gembrook, P.O., Victoria, 3783, Australia. Galutinis kelionės mokestis prisiunčiamas iki spalio 1 d. adresu: Mrs. R. Kučienė, 8626 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60652, USA.

• "Harmony '77" vardu įvyko liepos 2-10 d.d. estų stovyklavietėje Kotkajärve, Port Sydney, Ont., tarptautinė stovykla, kurioje dalyvavo estų, latvių, lietuvių, lenkų, ukrainiečių ir svečių kanadiečių. Stovyklos tikslas — suartėjimas. Kiekviena tautybė rodė savo tautinius šokus, papročius, tautosakos dalykėlius, valgius. Kasdien buvo vis kitos tautos diena. Įdomi buvo nakties iškyla, kurios metu visi stovyklavietės žyglavo 4 val. Stovyklavo 82 skautai-tės. Lietuviams atstovavo ps. B. Paluliytė (stov. komendantė) v.sk.sl. V. Barauskaitė (stov. sekr. ir ižd.), psl. A. Paluliytė, D. Barauskaitė ir jūr. sk. R. Rauth. Liepos 9 d. stovyklą aplankė ps. L. Saplys, ps. N. Gverdytė, s.v.v.sl. A. Simonavičius ir s.v.v.sl. V. Gotceitas. Rugsėjo mėn. numatytas stovyklavietės sąskrydis Toronte, Č. S.

• Sąskrydžio, kuris įvyks Darbo šventės savaitgalįje, rugsėjo 2-5 d.d., Dainavoje, pasirošimo darbai eina pilnu tempu. Detroito vyr. skautės ir sk. vyčiai su dideliu entuziazmu ruošiasi sutikti visus atvažiuojančius bei planuoja įdomią programą. Suvažiavimo vardas — "Minčių juosta", tema — "Nauji laikai, naujos mintys". Pilna suvažiavimo programa netrukus bus išsiuntinėta vietinių vadovams.

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

"Quick" rašo apie labai dažnų buvusių SS dalinių suvažiavimus. Vien tik per šiu metų pirmąjį pusmetį įvyko net 60 buvusių SS pulkų ir divizijų veteranų sąskrydžių.

Karališkos laidotuvės

Širdies smūgis pakirto amerikiečių "rock and roll" dainininką Elvis Presley, tesulaukusį vos 42 metų amžiaus. Jis buvo rastas miręs savo rezidencijoje Memphis mieste, Tenn. E. Presley, buvęs šoferis, pradėjo "rock and roll" muzikos bangą ir tapo "rock" karaliumi, nors iš tikrųjų neturėjo ypatingo balso, nepasizymėjo ir vaidybiniais gabumais Hollywoode sukurtoose filmuose. Velionį jo "Graceland" rezidencijoje aplankė keliadesimt tūkstančių gerbėjų. Didžiulė minia palydėjo į Forest Hills mauzolejų, po laidotuvių pasidalinusi ir nusinešusi visas gėles, kurių buvo tikrai didelė kupeta. Valstijos gubernatorius buvo įsakęs visom valdžios įstaigom nuleisti vėliavas iki pusės stiebo. Prez. J. Carteris netgi buvo susilaukęs

REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

QUEBEC-ANNETTE, 10 kambarių plytinis dvibutis, vandeniui šildomas; geras įvažiavimas, garažas; prašoma kaina tik \$63.500.

JANE — ANNETTE — VIENAUGSTIS, 5 kambarių, pilnai užbaigtas rūšys, neperenas; elektrinis šildymas, platus, privatus įvažiavimas, garažas. Savininkė ima atgal vieną atvirą mortgičių su \$8.000 įmokėjimu.

RUNNYMEDE — ANNETTE, 4 kambarių, plytų namas. Dvi prausyklos, vonia, garažas. Kaina sumažinta — \$56.500. Įmokėti

PARDUOTAS

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR, 17 kambarių; 2 butai po tris miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Vandeniui alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

OSSINGTON — DUNDAS, 10 kambarių, 2 butai po tris miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Vandeniui alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

PARDUOTAS

PEARSON GATVE, 7 kambariai per 2 augštus, naujas vandeniui alyva šildymas; garažai vieta; nedidelis įmokėjimas; savininkas ima vieną mortgičių; prašo tik \$58.900.

YONGE-FINCH, 8 kambarių vienaugštis, plius 3 kambariai rūsy; nauji kilimai, šildymo-vėsinimo sistema, maudymosi baseinas; arti Yonge požeminio; prašo \$89.900.

YONGE-SHEPPARD, 5 kambarių vienaugštis, vandeniui šildomas; žaidimo kambarys; artas prie parko; prašo \$300; prašo \$64.900.

VAKARAI SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869

A. Garbenis
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8¼% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
7½% už spec. taupymo sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 17 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite "Garage", 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

SWANSEA, puikus labai geros statybos modernus vos keleto metų senumo, 7 kambarių vienaugštis (bungalow), 3 prausyklos, didžiulė moderni virtuvė, gražiai užbaigtas rūšys su atviru židiniu ir išėjimu į kiemą, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.
ISLINGTON-BLOOR, atskiras gražus 5 kambarių vienaugštis (bungalow), puikiai užbaigtas saulės kambarys, pilnai užbaigtas rūšys, centrinis vėsinimas, puikus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; netoli požeminio traukinio; viena atvira skola.
PRINCE EDWARD DR. - BLOOR, gražus didžiulis 7 kambarių vienaugštis (Side split bungalow); pilnai užbaigtas rūšys, centrinis vėsinimas; dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, greitas užžėmimas, puiki vieta.

JANE-BLOOR, atskiras originalus keturbutis (4-plex); vandeniui alyva šildomas; garažai su privačiu įvažiavimu; gauna virš \$10.000 metinių pajamų; netoli požeminio traukinio; apie \$30.000 įmokėti ir viena skola.

JANE-BLOOR, atskiras 6 kambarių namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, 2 prausyklos, garažas; netoli Bloor; namas be skolų.
RUNNYMEDE-BLOOR, pilna kaina tik apie \$59.900; atskiras mūrinis 7 kambarių namas, kvadratinis planas, 2 prausyklos; garažas su šoniniu įvažiavimu; reikalingas mažo remonto; neblogas parkinys.
INDIAN RD. - BLOOR, didžiulis 18 kambarių atskiras namas, 4 atskiri butai; gauna apie \$10.000 metinių pajamų; namas gerame stovyje; garažai su plačiu įvažiavimu; apie \$30.000 įmokėti ir viena atvira skola; netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritęję specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI
KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudos fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, įrengiam gaisro apsaugą (smoke detector)

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas (1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1' mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

DEMONSTRACIJOS

Marquette Parko vardas šią vasarą vėl plačiai nuskambėjo per didžiąją spaudą, televiziją ir radiją. Nėdėlė juodųjų ramybės drumstėjų grupė vėl dviem atvejais bandė žygiuoti į grynai baltųjų gyventojų apgyventą rajoną ir vakarus nuo Western tarp 67 ir 71 gatvių. Abiem atvejais leidimai žygiuoti buvo atšaukti, ir demonstrantai, bandę žygiuoti be leidimo, policijos buvo su laikyti dar toli į rytus už Western gatvės.

Ko siekia maža juodųjų grupė tais žygiais? Ji siekia sau reklamos, lygiai kaip siekia jos Čikagos naciai, vis prašydami leidimo žygiui į žydų apgyventą priemiestį Skokie. Pirmajam juodųjų demonstrantų žygiui į Marquette Parką leidimas buvo atšauktas gana vėlai, todėl daugelis gal nežinojo. Tad nenuostabu, kad tą šeštadienį Marquette Parko gatvėse susirinko nemaža minia baltų paauglių, daugiausia suvažiuosusių iš kitų miesto rajonų bei preimiesčių, ir, nesulaukę atnešančių juodųjų demonstrantų, pradėjo užpildinėti bei akmenimis apmėtyti netyčia pro šalį pravažiuojančius juodųjų automobilius. Įvyko keletas susirėmimų ir su policija. Keliasdešimt žmonių buvo suimti. Didžiąją spaudai, radijui ir televizijai to tik tereikėjo. Oficialiais žinių kanalais per visą kraštą sklido žinios ir vaizdai, kaip baltieji "rasistai" svaido akmenis į juodus vaikus ir motinas, kaip liejasi jų kraujas, nors toje akcijoje Marquette Parko gyventojai gal mažiausiai dalyvavo. Suimtųjų ir sužeistųjų sąrašas, berods, tebuvo paminėta viena ar dvi pavarės.

Kaip turi lietuviai laikytis prieš tuos reklamos siekiančius juodusius demonstrantus, nurodymai kartais buvo dvejoji. Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija tą šeštadienį, kai turėjo ateiti juodieji žygininkai, kvietė visus rinktis į gegužinę Marquette Parke. Jaunuji lietuvių teisės studentų sąjūdis, pasivadinęs "Ethnic Community Services" ir planingai tyrinėjantis Marquette Parko problemas, "Draugo" dienraštyje įdėjo skelbimą, kviesdamas lietuvius tą dieną pasilikti namuose ir tokiu būdu ignoruoti juodusius žygininkus. Vidurinė ir jauniesioji lietuvių karta paklausė jų nurodymo. Jei niekas nekreiptų dėmesio į juodusius žygininkus, jei nekiltų riaušės su akmenų svaidymu, neturėtų ką nei didžioji spauda rašyti, nei televizijos ekranai rodyti. Kaip teisingai pietinės Čikagos dalies laikraštis "Southtown Economist" pastebėjo, tokie žygiai — demonstracijos nepadės nei juodiesiems, nei baltiesiems.

Gaila, kad neatskandę baltųjų paauglių akmenų svaidymas į pravažiuojančius juodusius viešojoje opinijoje juodusius padaro kankiniais, o baltuosius Marquette Parko gyventojus užkietėjusiais "rasistais", nors jie gal mažiausiai kalti. Jei didžioji spaudos ir televizijos reporteriai pavartytų policoje esančias bylas, įsitikintų, kiek kartų baltos moterys ar vyrai juodųjų buvo užpuolti, prumūsti ir apiplėšti Marquette Parko rajone. Kol kas Marquette Parko rajonas ir vakarus nuo Western gatvės tebėra išimtinai baltųjų apgyventas ir jis toks išsilikys, jei baltieji bus sėslūs ir neparadavinės namų tiems, kurie čia nepageidaujami. Kai juodieji žygininkai, atstovaujį labai mažai grupei, nebegaus sau reklamos, tikėkime, jie daugiau nebeprasins tais įkyrėjaisiais žygiais.

NAUJAS VADOVAS

Nuo šio rudens, Čikagos Lietuvių Operai pradedant 22-ji darbo sezoną, vyriausios jos vadovu bus jauniosios kartos muzikas Alvydas Vasaitis. Jis jau yra dirgavęs ne vieną Čikagos Lietuvių Operos spektaklį. Kokių kūrinių numatoma ruošti

naujamajam sezonui, operos vadovybė oficialiai dar nepranešė.

SEZONO PRADŽIA

Rugpjūčio 28 d. Čikagoje prasidėda naujas kultūrinės lietuvių veiklos sezonas. Jis pradedamas solisto Ričardo Daunoro koncertu rugpjūčio 28 d. Jaunimo Centre. Koncertą rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba, ji solistas, augęs, išsimokslinęs ir iškilęs Lietuvoje, laisvuosius vakarus pasiekė praėjusią vasarą. Dabar gyvena V. Europoje, ir jo gastrolės JAV ir Kanadoje bus pirmos. Todėl nenuostabu, kad jo koncertu susidomėjimas Čikagos lietuvių tarpe yra didelis.

Viena iš gyvųjų korporacijų — "Giedra" mini aukšinę sukaktį. Minėjimas Čikagoje įvyks rugsėjo 25, sekmadienį, 10 v.r., įžultų koplyčioje. Korp. "Giedra" dvasios vadas kun. Pr. Garša atlaikys Mišias, solo giedos sol. D. Kučėnienė. Akademija įvyks 5 v.p.p. Jaunimo Centre. Paskaitą skaitys J. Lungienė. Minint korporacijos garbės narę Satrijos Raganą, kalbės mokyti. S. Petersonienė; akt. Z. Numgaudaitė paskaitys Satrijos Raganos kūrybos, dainuos sol. D. Kučėnienė, akompanuos muz. D. Lapinskas. "Giedra" Čikagoje yra gyvas sąjūdis — jam priklauso daug jaunų narių, todėl, minėdama aukšinę sukaktį, korporacija gali didžiulius ne tik praeitimi, bet ir dabartimi bei ateitimi.

EGLE GIEDRAITYTE ir MARIUS LANIAUSKAS, susituokę š.m. birželio 18 dieną Klevlande

ŠYPSENOS

Nekokia pradžia

Jonas: Ar girdėjai, šiemet per Naujus Metus vedė Petras. Antanas: O, kaip nelaimingai prasidėjo jam šie metai!...

Parinko Pr. Alš.

Vaistas

Patirta, kad sėkmingiausiai gydo žmonos skaudančią gerkle...

— Kas?... Kas?... — susidomėjusi.

— Nauji, brangūs karoliai.

Reikalinga pagalba

Policininkas prie įkaušusio vyruko, kuris negali atrakinti durų:

— Duokite man raktą, aš jums pagelbėsiu.

— Su raktu tai viskas tvarkoj. Tamsta tik palaikyk namą, kad jis taip nesvyruotų!...

Už keturis

— Ar tamsta turi tik vieną sūnų?

— Taip, bet jis sukelia rūpesčio už keturis...

Parinko Pr. Alš.

Nuotaka EMILIJAI PAKSTAITEI-SAKADOLSKIENEI Čikagoje uždedamas nuometas vestuvių metu pagal lietuviškus papročius. Šias apeigas atlieka nuotakos motina E. Pakštienė ir sol. V. Stankuvienė. Toliau matyti jaunavedys ROMAS SAKADOLSKIS ir palyda. Dešinėje — dail. A. Varnas, artėjantis prie 100 metų amžiaus slenkčio, sveikina jaunavedžius, padedamas Balio Pakšto

Nuotr. Jono Dovydeno

PRANEŠIMAS IŠ VENECUELOS

Ekonominis mūsų gyvenimas

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Mus visus šiandien labiausiai gąsdina vis kylanti infliacija. Norint nupirkti kokį nors daiktą, reikia išleisti pasakiškas sumas pinigų. Anksčiau galėjai pasistatyti visai apydarį 4-5 kambarių namą už 70-80 tūkstančių bolivarų. (JAV doleris — Bs. 4.30). Šiandien toks namas kainuoja apie 1/2 milijono bolivarų. Maždaug ta pati kaina ir butų daugiaaukščiuose namuose. Venecuela daug ką importuoja iš kitų kraštų ir už žaliavą labai brangiai moka. Todėl ir žibalo kaina labai kyla, nes čia žibalas ir geležis yra pagrindiniai pajamų šaltiniai. Venecuela labai daug gauna už žibalo, bet taip pat labai daug sumoka ir už žaliavas.

Žemės ūkis silpnai išsivystęs, nes nėra entuziazmo žemės ūkio produktų gamintojams. Darbas rizikingas. Žemė gera, viskas auga gerai, bet kas metai derlius priklauso nuo klimatinų sąlygų. Nuo užėjusios sausros viskas išdžiūsta, o gyvuliai dvesia. Užėję potvyniai viską sunaikina, net gyvenamas ūkininkų patalpas apsemia, ir ūkininkai turi palikti savo namus su ryšuliuku rankoje. Be to, visokie valkinės žiurkės ir visokios kitokios augmenijos epidemijos. Žinoma, jei ūkininkas stambus, tai vienerius ar dvejus metus. Išgyvenę sutartą laiką, grįžta atgal į savo kraštą. Išvažiuodami likviduoja viską — nuo automobilio iki puodų. Žmonės

Lietuvių tarpe labai mažai tokių yra. Kurie dirbo, visi jau turi nuosavas gyvenamas patalpas; jei gali, dalį namo išnuomoja. Be to, prisideda pensija. Jei turėjo dar kiek santaupų, tai padėjo į banką ilgalaikiam terminui už 8% palūkanų. Tai taip iš visų pusių po truputį subyra pragyvenimui.

Gerų daiktų išsigijimui yra ir kitas būdas. Venecuela šiandien su pasakiškomis pajamomis yra tūkstančių galimybių kraštas. Užsienio firmos investuoja milijoninį kapitalą imonių statybon. Be to, ir pati valstybė stato milijardinių kainų pastatus. Privatuosius užsieniečių tarnautojų su šeimomis, įsipareigojusius čia dirbti vienerius ar dvejus metus. Išgyvenę sutartą laiką, grįžta atgal į savo kraštą. Išvažiuodami likviduoja viską — nuo automobilio iki puodų. Žmonės

Moterų kova už lygybę

Žmonijos gyvenimui riedant į priekį, pasiekta toks taškas, kur heroizmui fizinė jėga nėra būtinybė. Dėlto fiziškai silpnės lytis — moteris panoro susilyginti su vyru ir kartais pasiekti "laurų" vainiką ten, kur ji pasitiki savo išmintimi. Ši kova yra pavadinta moterų išsilavinimu, susilyginimu ar dar kitaip. Moteris siekia būti pripažinta kaip individuali asmenybė.

Moterų lygybės kova sutinka pasipriešinimą iš kitos moterų grupės (ne tik iš vyrų), kurios be vyriškos globos jaučiasi pasimetusios ir nemato jokios ateities. Šitos damos sako, jog savarankiškumo ir lygybės įsiekimo praranda savo moteriškumą. Kita gi grupė visai prasilenkė su moterų lygybės įsiekimo principu ir tapo "emancipantėmis" — nori pasidaryti kaip galima panašesnėm į vyrus: pamėgdžioja jų manieras, nešioja jų aprangą.

Žurnale "Ms." rašoma, kad tikrasis moterų judėjimo tikslas yra gauti lygias teises visiems. Gal todėl paskutiniu laiku į grynai moteriškas profesijas įsikverbė ir vyrai. Taip medicinos seserų mokyklose, moterų kirpyklose ir kitur atrasi vyrų besimokančių.

Moterys, nors ir pasyvesnis elementas, po paskutiniojo karo smarkiai sujudo ir... "nėsulaikys naujo kilimo, nors pasveikint jį tau baisu" (pasinaudojau Putino žodžiais). Moterys panoro siekti moksle akademinių lygio, dalyvauti valstybės valdymo aparate, pasirinkti darbą ne pagal leidimą, bet pagal savo pašaukimą ir prašyti lygaus atlyginimo už tokį patį darbą.

Moterys ryžtasi būti savarankiškos, kaip kiekvienam individui pridera. Net arabės panoro numesti savo "romantiškus" uždangalus nuo veidų, o haremu moterų ėmė maištauti — taip pat panoro laisvės.

Atrodo, čia nėra nieko nepaprasto, bet vyras, pasitikėdamas savo stipresne struktūra, nenori pasiduoti moteriai, nes toje lygybėje jis dažnai įžiuri savęs pažeminimą.

seka tokius skelbimus ir gerą daiktą nusiperka daug žemesne kaina.

Privatųjų profesijų darbuotojai, kaip gydytojai, inžinieriai, ekonomistai — administratoriai, uždriba gerai. Taip pat ir lietuviai, kurie nebijojo ir pradžioje metėsi į prekybą, šiandien jau turtingi žmonės.

Mokslas valstybinėse mokyklose ir universitetuose — nemokamas. Venecuela, jei sugebės gaunamas milijoniškas pinigų sumas už žibalo ir geležį investuoti į pramonę ir žemės ūkį, galės tvirtai atsistoti ant kojų. Vargas kitiems Pietų Amerikos kraštams, kurie neturi daug ko eksportuoti.

Mes, Venecuelos lietuviai, kurie prieš 30 metų pasirinkome šį kraštą kaip antrąją savo tėvynę, džiaugiamės jos pasiekimais ir liūdime jos nesėkmėmis.

Prisimena lietuviškas kaimo posakis: jei nuo didumo pareitų, tai karvė kiškį pagautų. Ir iš tikrųjų, jei nuo raumenų stiprumo priklausytų pasaulio galybė, tai bokso čempionai turėtų būti renkami prezidentais! Jeigu taip negadoma, tai ir silpnųjų raumenų atstovė turi turėti teisę kandidatuoti į vadovaujančius postus.

Vyras, kuriam įgimtos visos žmoniškumo savybės (galbūt tik jo motinos išmintingų auklėjimų), laiko sau lygiu partneriu ne tik savo kategorijos vyrą, bet ir moterį. Jis pagerbs ir paliegs senelį bei senelę, ir vaiką. Šu jauna ar senesne moterimi elgisis natūraliai, kaip ir vyro akivaizdoje, nes jina jam pirmoj eilėj yra žmogus, o ne "sex object".

Yra ir kita vyrų rūšis — tai tie, kurie mato moteryje tik "moterį", bet ne sau lygų žmogų. Jų elgesį nesunku pastebėti, ypač jaunų moterų akivaizdoje — jie domisi tik gražiomis, kartais net dvigubai už save jaunesnėmis. Jų elgesys būna nenatūralus, dirbtinis; labiausiai jie vertina "mini skirt" megėjas ir tas, kurių paakiai žalsvai, o nagai raudonai dažyti. Kitos moterys jiems neegzistuoja. Tai ypač būdinga pusamžiams vyrams. Savo amžiaus moteris jie vadina senėmis. Vargas, jei su tokiu tenka tvarkingai, inteligentiškai moteriai kartu dirbti! Tokie nevertina teigiamų žmoniškumo savybių, gabumų ar išsilavinimo moteryje.

Lygybės klausimas įvairiai vertinamas ne tik vyrų, bet ir pačių moterų. Vieniems — tai natūrali modernaus gyvenimo išvada, o kitiems — siaubą keliantis, net nuodėmingas reiškinys, ypač jei tai paliečia religijos reikalus. Greičiausiai tai priklauso nuo amžiaus ir individo išsilavinimo lygio. Alijošūtė

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estrišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškes Žiburiai • 1977. VIII. 25 — Nr. 34 (1437) • 7 psl.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KIENO NUOPELNAI?

1977 m. birželio 2 d. "Gimtajame Krašte" R. L. straipsnyje "Ne savo nuopelnais" puola ir niekina SALTASS vadovybę už rengiamas sporto žaidynes.

Tikrai būtų malonu visiems lietuviams, jei šios sporto žaidynės būtų surengtos laisvoje tėvynėje Lietuvoje, o ne Toronte. Suvažiuotų iš viso pasaulio lietuviai sportininkai susitiktų sporto varžybose. Su jais nuvyktų į tėvynę ir daug svečių. Jie susitiktų savo tėvus, gimines, draugus, paviešėtų savo tėviškėse, aplankytų artimųjų kapus. Deja, tai draudžiama nuo rusų okupacijos pradžios. Kiekvienas sporto dalyvis matytų savo nuopelnus pagal savo laimėjimus, kurie būtų tik Lietuvos garbei priskiriami. Būtų didžiausia lietuvių šventė, kuri pralenkų 1938 m. surengtą pirmąją tautinę olimpiadą Kaune, laisvoje tėvynėje.

Deja, dabartinės "laisvės" skelbėjai ne savo, bet Maskvos nuopelnais laiko mūsų tėvynę pavergta, uždraudė aplankyti tėviškes ir kiekvieną laisvą žodį gyvenime ar spaudoje, persekioja ūkininkuosius, neišleidžia iš krašto išvykti net išskirtoms šeimoms. Lietuvis karys rusišką uniformą vargsta prie Kinijos sienos, kai jo tėviškėje prievartauja rusas ar mongolas, aprengtas ta pačia uniforma. Lietuvis darbininko gaminiai išvežami į Maskvą už menkavertį rublį, o jis turi laukti eilės prie maisto krautuvis. Lietuviai krašto tyrininkai turi tirti ir girti tik tėvynę pavergusios kariuomenės žygius, bet yra persekiojami, kai atskleidžia savo krašto istorijos įvyki. Lietuvis sportininko nuopelnai, net laimėjusio olimpinuose žaidimuose, priskiriami rusų garbei, o lietuviška pavarde parašoma rusiškai.

R. L. pradžioje rašinio parašo teisingai "pasaulio lietuvių žaidynės", bet jas aiškina, kad lietuviai nori rengti pasaulines žaidynes. Vėliau grįžta prie lietuvių žaidynių, bet jas riša su praėjusiais Montrealio olimpiniais žaidimais. Iš rašinio matai, kad žmogus, kaip piktas šuo, urzgia, taikosi kasti laisvus lietuvius ir klaidinti esančius tėvynėje. Kaip nemeiluosi, kaip negarbinsi pavergtos tėvynės "laisvės", kiekvieno atveju yra aišku, kad tik laisvame pasaulyje lietuviui nori ir gali bendradarbiauti, o pavergtos Lietuvos žmonės maitinami tik sovietišku melu. Už melą gaunami sovietiški rubliai. Mėlo mokslas pradedamas komjaunimo būreliuose, o toliau jis tęsiasi propagandistų mokyklose.

M. Petrelis

Kanados japonai mini savo imigracijos į m t m t e t i (1877-1977). Ta proga jie surengė istorinių nuotraukų parodą, atvaizduojančią jų kūrėjams Kanadoje. Paroda kilnojama iš vieno miesto į kitą. Toronte ši paroda yra įrengta Scarborough Civic Centre ir bus atidaryta iki rugpjūčio 27 d. Kanadoje yra 40-000 japonų, turinčių savo pačių kultūrinius centrus.

HETHERINGTON

Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)

1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

KELIONIŲ AGENTŪROJE

visus kelionių reikalus ir betkurią šali sutvarkys

Tel. 531-4674

FRANK BARAUSKAS

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

Istaigos telefonas: 233-3323

PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100

FELIKSAS SENKUS 535-2625

ARYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER

REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO

M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,

TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

TORONTONT

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Šventovės ir parapijos salėje vykdomi vidaus įrengimo darbai: sudėti salės langai, paruošiama šventovės altoriaus vieta. Šventovės statybai aukėjo \$1.000: N.N.; \$300: K. Margienė; po \$100: P. Mazaitis (Sudbury), M. J. Astrauskai, Vl. S. Bačėnai. Geradariams nuosirdi padėka.

Nuo ateinančio sekmadienio Wasagoje pamaldos bus 11 v. r. Dešimtos valandos pamaldų nebebus.

— Rugpjūčio 24 d. iš Prisikėlimo šventovės palaidota a.a. Tamara Kazakevičienė. Rugpjūčio 18 d. palaidotas a.a. Pranas Stripinis.

— Anapilio balius įvyks spalio 15 d. Anapilio salėje. Programai pakviestas "Antras Kaimas" iš Čikagos.

— Tradicinė lietuvių maldininkų kelionė į Midlandą bus rugsėjo 18, sekmadienį.

— Susituokė: Eduardas J. Stravinskis ir Ramunė K. Underytė. Ruošiasi tuoktis: Viktoras K. Kaknevičius ir Rita O. Dementavičiūtė, Vytautas Lėnauskas ir Aldona Jasinevičiūtė.

— Anapilyje per 11 v. Mišias rugpjūčio 21 d. giedojo a.a. Paulionis ir duetas — A. Paulionis - Paulionienė.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a.a. Alfonsą Čižiką, 11 v. r. už a.a. Oną Ežišienę ir a.a. Oną Ališauskienę. Wasagoje 11 v. už a. a. Stasį Jonaitį ir visus geradarius, pagalbėjusiems velionies šeimai per laidotuves.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos po klebono atostogų prasidėjo rugpjūčio 7 d., 9.30 v. r. Rugp. 14 d., 11 v. r., pamaldos įvyko Romovos skautų-čių stovyklavietėje. Pradedant rugp. 21 d., 9.30 v. r., pamaldos laikoms Išganytojo šventovėje kas sekmadienį. Pradedant rugsėjo 11 d. pamaldos bus 9.30 v. r. su sekmadienio mokykla.

— Konfirmandų pamokos numatomos pradėti rugsėjo 15 d.

— Liepos 15 d. mirė Edė Jankutė, 80 m. amžiaus. Palaidota Sv. Jono lietuvių kapinėse po pamaldų Išganytojo liuteronų šventovėje. Pirmas būdėtuves atliko kun. kleb. P. Azūbalis (nuosirdžiai dėkojame) prieš kun. kleb. Alg. Žilinskio sugrižimą į atostogų. Velionė paliko liudinę seserį Elzę. Reiškiamė užuojautą mirusios šeimai. Išleisk ramybėje!

— Vyriausiai amžiumi parapilietei Onai Yčienei, gyv. North Bay, rugpjūčio 23 d. suėjo 90 m. Nuosirdžiai sveikiname.

— Išganytojo šventovės remontai bei dažymas buvo atlikti liepos mėn. Dėkojame visiems, kurie aukėjo savo laiką, jėgas (net atostogas) bei lėšas. Ypatinga padėka A. Langui, J. Sturmui, M. Jankui, Alg. Povilaičiui, J. Povilaičiui, J. Dambauriui, K. Stulpinui, M. Galinaičiui, O. Delkui, Emai Sturmienei už padėsinimą, V. Drešeriui, turto komiteto pirmininkui, už darbo koordinavimą. Rudenį planuojamas užbaigti vidaus dažymas bei kiti remontai.

PADĖKA

Nuosirdžiausiai dėkojame visoms poniams už dovanas ir apsilankymą mūsų įkurtvųjų proga. Labai aciū gerb. kun. klebonui P. Azūbaliui už namo pašventinimą, p. Petratienei už rūpestingą darbą, p. Šimkevičienėi už įspūdingai sukalbėtą gražią maldą, prašant mums Augščiausiojo palaimos. Dėkojame p. Rušienėi už pakvietimą kitų ponų. Už viską visoms labai aciū.

Nuosirdus aciū Liudai ir Petriui, Martai ir Broniui Jurenams už apilankymą ir dovanas.

Jūsų visų apsilankymas praskaidrino mūsų namus ir paliko mums didelį džiaugsmą.

Aciū ir tiems, kurie prisidėjo prie dovanų, bet negalėjo aplankyti.

Visiems liekame dėkingi —
V. A. Katelės

TRISDEŠIMT PENKERIŲ METU lietuviškai, baigusi augštąjį mokslą, geros išvaizdos ir būdo, įjiesko geradari, kuris sutiktų ją vesti ir atkviesti į Kanadą arba JAV. Platesnį informacijų prašau teirautis tel. 923-1665 Toronto nuo 9 v. ryto iki 2 v. po pietų.

"VENUS FLORISTS" Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putnins kalba lietuviškai.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. B. Tarydui tel. 537-3684.

"PARAMOS" KREDITO KOOPERATYVUI reikalinga tarnautoja-kasiniškė, norinti išmokti dirbti su kompiuteriu. Pirminybė — turinčiai patyrimo banko ar buhalterijos darbe. Kreiptis į vedėją tel. 532-1149 ar 532-8723.

PARDUODAMAS VASARNAMIS Wasagoje, lietuvių rajone. Skambinti Toronto tel. 767-6094.

GĖLĖS IVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, koražams ir kt. Skambinti V. Šimkevičienėi, telefonu 763-6256 po 6 valandos vakaro Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Mišionų mūsų šventovėje rugpjūčio 21 d. surinkta \$372.

— Mišių mūsų stovyklavietėje šią vasarą daugiau nebus.

— Sveikiname susituokusius Edvardą Stravinską su Ramune Underyte.

— Nors mūsų šventovė jau atnaujinta, pastatų remonto vajų tęsiame toliau. Šiuo metu vyksta dažymo darbai, pakeitimas inventoriaus, kuris po daugelio metų jau pradeda rodyti senatvės ir gedimo žymes. Kurie neprisiidėjo prie šventovės atnaujinimo, malonėkite skirti auką pastatų remontams.

— Dėkojame J. J. Varkavičiams, kurie vicnuolyno virtuvei padovanavo gerą šaldytuvą ir kitų vertingų reikmenų.

— Vasaros metu mūsų kavinėje parapilietių patogumui yra kavos ir lengvų gėrimų.

— Maldininkų kelionė į Midlandą įvyks rugsėjo 18, sekmadienį. Mišios — 1.30 v.p.p., Kryžiaus kelias — 2.30 v.p.p.

— Pensininkų pobūviai vyksta trečiadieniais, 4 v.p.p., senosios klebonijos patalpose. Patalpos visada laisvos, pensininkai gali rinktis kada tik nori.

— Vasaros metu bendras giedojimas šventovėje vyksta sekmadieniais per 10 v. ir 11.30 Mišias. Vargonai palydi muz. E. Kriščiūnas.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Aušrą Sapijonytę, užpr. V. M. Valaičiai, 8.30 v. už Karoliną Prišcepionkienę, užpr. J. Prišcepionką, 9 v. už Stasį Telsinską, užpr. T. pranciškonai, 9.20 v. už Juliją Dauniene, 10.00 v. už Sofiją Baužienę, užpr. A. Mačiulienę; sekmadienį 8 v. už Sofiją Gustaitienę, užpr. J. Gustainis, 9 v. už Valeriją ir Kazimierą Zarus, 10 v. už Steponą Juodikaitį, užpr. J. Juodikaitienę, 11.30 v. už parapilją, 8.30 v.v. už Alfonsą Čižiką, užpr. žmona.

Lietuvių Namų žinios

— Rugpjūčio 21 d. LN popietėj dalyvavo 225 nariai bei svečiai. Svečių skaičiuje buvo: Žurkevičių šeima iš Lavallio, P.Q., Žiuraitių šeima, E. Parškutis, Ign. Slabšinskas iš Čikagos, J. Vaičiulaitienė iš Vašingtono, L. Dimsa — Detroito, V. L. Lelialis ir B. R. Blavesčiūnai — Ročesterio, A. Kusinskas — Sudburio, V. I. Prišcepionkos iš Otavos, G. A. Karazijai — Melburno, R. E. Steponaičiai — Tamos, Teklė Agurkytė — Vilkaviškio.

— TLN teatro būrelis "Aitvaras" po vasaros atostogų ruošiasi naujam rudens sezonui. Norintieji jame dalyvauti prašomi kreiptis į LN administraciją.

— Buvo pageidavimų, kad svetainė "Lokys" duotų pietų ir vakarienės valgius savaitės dienomis. "Lokio" vadovybė tyrė ir rado, kad atsiradus užtekiniai valgytojų būtų galima tai padaryti. Suinteruositi prašomi apie tai pranešti tvarkančiam barą.

— Rugsėjo 3 d. Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos salės bus uždarytos dėl vykstančio remonto — grindų valymo.

— Mieloms šeiminkėms, kurios savanoriškai ir sunkiai dirbo pirmoje TLN poilsio stovykloje LN vyrai reiškia nuosirdžiausią padėką: vyriausiai šeiminkinei Julijai Šimkiei, nei, jos dukrai Nijolei, Agotai Pranciūnienei, Irenai Račinskienėi iš Floridos ir kitoms jų talkininkėms. Aciū Konstantinui Bubeliui už puikiai nupieštą plakatą — pasveikinimą įeinantiems į stovyklą.

— LN administracija įjiesko asmens, kuris sutiktų prižiūrėti drabužinę savaitgalių parengimuose.

— LN turį daugybę narių be adresų. Jų tarpe yra šios pavardės: Bakutis Justinas, Baunaitaitė Ona, Butys Jonas, Bunderis Povilas, Gaizčius Jeronimas, Glineckas Jonas, Grigas Antanas, Jonynas Balys, Karalius Jurgis, Kasperavičius Vladas, Končius Antanas, Leskauskas Jurgis, Maurukas Jonas, Moklickaitė Veronika, Rimbutienė Janina, Vaškelis Bronius. Laukiame žinių apie šiuos narius.

PADĖKA

Pradėdama pirmuosius žingsnius esime krašte ir naujame gyvenime, šiame labai dėkinga gerb. poniams pagrindinėms rengėjoms — p. Norikienėi, p. Karaliūnienei, p. Juknienėi ir visoms, prisidėjusioms prie taip įdomaus mergvakario rengimo. Taip pat dėkoju už puikias jūsų dovanas.

Aciū ir visiems, taip gausiai atsilankiusiems į mūsų vestuves, taipogi šeiminkėms — E. Juknienėi, A. Padolskienėi už skaniai pagamintą maistą, A. Lukošienėi už talkinimą prie stalų.

Ypatingą padėką reiškiu savo mišiam didei Vl. Makuzai, kuris pasirūpino mano atvažiavimu į šį kraštą, viską organizavo, tvarkė, o svarbiausia — padengė visas mūsų vestuvių išlaidas.

Visų jūsų parodytas nuosirdumas mums liks neužmirštas. Nuosirdžiausias aciū.

Jūsų Liliya Jocyte-N. Dyer

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Kanados Lietuvių Diena šiemet rengiama Londone, Ont., spalio 7-9 d.d. Ta proga rengiamas tradicinis leidinys, kurį redaguoja Lydija Dragūnienė (623-540 Mornington Ave., London, Ont. Tel. 452-3638). Turintieji medžiagos tam leidiniui arba norintieji duoti sveikinimus KLD prašomi kreiptis nurodytu adresu.

"Paramos" kredito kooperatyvas praneša, kad pradedant rugsėjo 10 d. raštinė bus atdara šeštadieniais nuo 9 v. r. iki 1 v. p.p. Vedėjas

Simfoninis Mississaugos orkestras priima naujus narius, grojančius styginiais ir pučiamaisiais instrumentais. Apklausa bus rugsėjo 6 ir 7 d.d., rugsėjo 13 tarp 7 ir 9.30 v.v. Erindale College Campus, South Building. Telefonas informacijai: 274-1571. Orkestrui vadovauja dr. Boyd Neel. Muzikoje pažengusiems studentams duodama stipendija \$250 tolimesnėms studijom.

Violeta Rakauskaitė, estradinė Lietuvos dainininkė, šiuo metu gyvenanti V. Vokietijoje, šį rudenį lankysis S. Amerikoje, kur duos eilę koncertų. Spalio 22 d. ji dainuos Anapilyje sporto klubo Vytis metiniame parengime. Lietuvoje yra išleista keletas jos plokštelių solo ir duetas su kanadiečiams girdėta Onute Valiukevičiūte. Čikagoje yra išleista jos dainų plokštelė "Violeta". Rakauskaitė yra koncertavusi Lenkijoje ir Čekoslovakijoje, V. Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, JAV ir Kanadoje.

Metropoliniame Toronte planuojama įsteigti daugialkalbė bei daugialkultūrė televizijos stotį. Pirmoji šia linkme pradėjo veikti Dan Ianuzzi, italo, vadovaujama grupė. Ji jau dabar transliuoja televizinę programą keliom kalbom per 79 kanalą.

Jos prašymas gauti valdžios leidimą paduotas 1976 m. ir laukia viešos apklausos. Kiek vėliau tuo užmoju susidomėjo kitos grupės ir kreipėsi į federacinę valdžią leidimo. Iki šiol iš jų pasiskelbė dvi — Leono Kossaro ir John Lombardi. Pirmasis yra Ontario etninės meno tarybos pirmininkas, buvęs žurnalistas, visuomenės veikėjas, apie kurį telkiasi įvairių tautybių veikėjai. Antrasis yra CHIN radijo stoties savininkas, kuria naudojami daugybė tautinių grupių. Iš jos transliuojama ir lietuvių programa "Tėvynės prisiminimai". Visos tos bendrovės ar grupės, suinteresuotos daugialkalbės televizijos stotimi Toronte ir norinčios gauti valdžios leidimą, telkia savo šalininkus, prašydamos parenti jų pastangas, t.y. parašyti paremiiančius laiškus leidimus duodančiai komisijai CRTC (Canadian Radio — Television and Communication Commission).

"Gintaro" ansamblio tautinių šokių mokytojos Regina Krauskauskaitė ir Dalia Nausėdienė, ansamblio narės Aušra Vaitkutė, Silvija ir Lilija Zenkevičiūtės rugpjūčio 21-28 d.d. dalyvauja Tautinių Šokių Instituto šokių mokytojų stovykloje Dainavoje. Buvusieji ansamblio vadovai Rita ir Juozas Karasiejai šioje stovykloje dalyvauja kaip pareigūnai ir prisideda prie programos tvarkymo.

"Gintaro" ansamblio krikšto tėvams Genovaitei ir Stasiui Kuzmams vyriausia šokėjų grupė, orkestras, oktetas ir jų vadovai dėkoja už suruoštą gražią popietę savo ūkyje liepos 30 d.

Gintaričiai taip pat sveikina savo narius — šokėją Liuciją Barkauskaitę - Kaminskienę ir ilgametį akordeonistą Algį Kaminską, sumainiusius aukso žiedus rugpjūčio 13 d.

Molsono tautinių šokių vienetų konkurse, kuris įvyko CHIN radijo stoties gegužinėje liepos 1-3 d.d. Toronto miesto salose, "Gintaro" ansamblis užėmė šeštą vietą iš 39 dalyvavusių vienetų. Vertintojams buvo labai sunkus uždaviny, nes beveik visi vienetai buvo gan augstos klasės. Vertintojams reikėjo kelių savaitių išskirti pagrindinius laimėtojus. Galutiniai rezultatai buvo sužinoti tik liepos pabaigoje.

Vasaros atostogoms pasibagus, Toronto "Gintaro" tautinio meno ansamblio repeticijos prasidės rugsėjo mėnesį.

Lankėsi "TŽ" įstaigoje: Janina Mažyliene ir Petras Mažylis iš Australijos, atvykę pas savo gimines bei pažįstamus S. Amerikoje; Vladas Šimkevičius iš Lietuvos. Juos lydėjo torontietis p. Karosas. Taipgi lankėsi "TŽ" skaitytojas p. Leparskas iš Detroito.

A+A

PRANUI STRIPINIUI

mirus, jo dukrą ALDONĄ VALADKIENĘ, jos

šeimą, jo sūnus bei jų šeimas giliai užjaucia —

O. Jonaitienė

B. E. Rovai

A. P. Šimonėliai

M. S. Bušinskai

S. V. Aušrotai

A+A

PRANUI STRIPINIUI

mirus, dukrai ALDONAI VALADKIENEI, jos šei-

mai, jo sūnums bei jų šeimoms nuosirdžią užuo-

jautą reiškia —

Anapilio Moterų Būrelis

A+A

EUGENIJAI SENKUVIENEI

mirus, vyrą JUOŽĄ ir sūnų ALGĮ, skausmo valan-

doje nuosirdžiai užjautė —

Br. Mackevičius

A+A

mylimam sūnui Dovydui Gujai

tragiškai mirus, tėvams MARIJAI ir FELIKSUI reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą ir kartu liūdimė —

M. K. Kvedarai

FLORIDA

THE FARGO MOTEL
10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878

MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausiame pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejojimo vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.

Visus maloniai kviečia lietuviai savininkai — ALFONSAIS IR TERESĖ ZEBERTAVICIAI

"Open Circle" teatre kasdien iki spalio 30 d. yra vaidinama komedija, vaizduojanti naujųjų ateivių anglų kalbos pamoką. Ji pavadinta "The primary English Class". Autorius — Israel Horowitz. Smulkesnių informacijų teirautis tel. 481-6191. Seansai vyksta Bayview Playhouse patalpose, 1605 Bayview Ave.

Atvyko iš Lietuvos kaip imigrantai — inž. Laimutis Žėnonas Bakšys, jo žmona Vanda, duktė Rasa, 12 metų, ir sūnus Stasys, 5 metų amžiaus. Jie atskrido "Aeroflotu" lėktuvu į Montrealį, o iš ten į Maltono aerodromą Toronte rugpjūčio 22 d. Apsigyveno pas tėvą St. Bakšį (Hamiltono), kuriam prieš ketelį metų pavyko atsikviesiti iš okup. Lietuvos ir žmoną. P.p. Bakšiai sūnaus ir jo šeimos atsikviesimui rūpinosi septynerius metus įvairiais būdais. Po didelių pastangų pagaliau buvo duotas leidimas emigruoti. — Vladas Šimkevičius taip pat atvyko iš okup. Lietuvos kaip imigrantas pas seserį Šimkevičiūtę-Yčienę. Kurį laiką gyveno Sibire.

A. a. Tamara Kazakevičienė, 52 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 21 d. Velionė daugeli metų sirgo, rūpestingai globojama vyro Algio. Po daugelio operacijų, savo tvirtu ryžtu velionė stengėsi būti aktyvi; giedojo Lietuvos Kankinių parapijos chore. Velionė buvo pašarvota McDougal ir Brown laidotuvių namuose, 29 Kingston Rd., Scarborough.

A. a. Pranas Stripinis, 83 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 16 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Velionis buvo kilęs iš Zemaitijos. Lietuvoje buvo vienas "Germano" vaitų bendrovės dalininkų. Velionis gyveno pas dukrą Aldoną Valadkienę. Palaidotas iš Lietuvos Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse šeimos kapavietėje.

Gautas laiškas iš okup. Lietuvos K. Gutui, gyvenusiam 962 Bloor St. W., Toronte. Siuntėjas — Vladas Gutauskas, gyv. Kaune. Laišką atsiimti "TŽ" administracijoje.

"The Toronto Sun" 1977. VII. 25 išspaudino ilgą rašinį apie jauną beisbolo žaidėją Bruno Jurgaitį, kuris buvo pakviestas žaisti šį sezoną "Maple Leafs" iš jaunių komandos Leaside vietovėje. B. Jurgaitis esąs 22 metų amžiaus ir turįs gerus duomenis beisbolo žaidėjo karjerai.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba savo plačiajai veiklai iš Kanados Lietuvių Fondo gavo \$300. Už tą auką ji reiškia viešą padėką.

MONTREAL

LIETUVIŲ DIENOS MONTREALIO parodoje bus rugsėjo 1-23 dienomis. Tuo metu etninį grupių paviljone "20 nations — 20 cultures" budės lietuviškos, vyks didesnės tautodailės paroda ir darbų demonstravimas, o vakarais bus lietuviška programa. Paviljonas atdaras nuo 10 v. ryto iki 8.30 v. vakaro. **Programos laikas:** rugsėjo 1 ir 2 d.d. (ketvirtadienį ir penktadienį) — 7 ir 8 v. vakaro, o rugsėjo 3, šeštadienį, — 6 ir 7 v. vakaro.

Seštadienį, rugsėjo 3 d., vyks programa ir "International Bandshell" 2 ir 3.30 v. p.p.

Lietuvių pasirodymais rūpinasi Rytis Bulota ir Rasa Lukoševičiūtė. Visose programose pasirodys "Gintaras" su tautiniais šokiais; rugsėjo 2, penktadienį, dainuos Aušros Vartų oktetas; ketvirtadienį ir šeštadienį dainuos trejetukas — Rasa ir Ina Lukoševičiūtės ir Rytis Bulota. **Kor.**

Danutė Blauzdžiūnaitė baigė pedagoginius mokslus McGill universitete bakalaurės laipsniu ir jau gavo baigimo diplomą. Rugsėjo 3 d. ji išteka už Juozo Deveikio ir išvyks gyventi į Argentina, Buenos Aires miestą.

Rengiasi sautuokai: Angelika Lukošūnaitė su Terence Briard; Dalia Blauzdžiūnaitė su Juozu Sonda; Kristina Marija Baltaitė su Algirdu Adomoniū; Anna Malachowska su Vaidučiu Jurgiu Jungmeisteriu.

— Tradicines gegužines surengė Kvebeko aspiracijoms". P.

žvejų ir medžiotojų klubas "Nida", jūrų šaulių kuopa "Neringa".

— Skautai surengė vasaros stovyklą "Baltijoje". Dalyvavo apie 60 skautų ir skaučių.

— Čikagoje mirė E. Kardelienės brolis Albinas Raciborskas, seselės Margaritos tėvas Jonas Bareika; Phoenixe, Arizonoje, mirė Genovaitė Miežienė.

Ukrainiečių žurnalistas Roman Rakhmanny, gyvenęs Montrealyje, parašė strapišnį apie ukrainiečių ir kvebekiečių prancūzų aspiracijas. Žinių agentūra "Southam News Services" išsiuntinėjo jį įvairiems anglų laikraščiams. Iki šiol jis pasirodė "Edmonton Journal" dienraštyje 1977. VI. 25. Jame autorius išveda paralelę tarp Kvebeko prancūzų ir ukrainiečių siekimų. Esą ir vieni, ir kiti siekia savo kraštų nepriklausomybės. Ta prasme ukrainiečiai esą gali pritariti kvebekiečiams. Abiejų istorija betgi labai skirtinga: ukrainiečiai buvo rusinami ir naikinami fiziškai, o kvebekiečiai tik politiškai spaudžiami. Ukrainiečiai pripažįsta teisę Kvebeko prancūzams išlaikyti savo kultūrą, bet klausia, ar pastarieji gali tai padaryti nesimiliuodami 20.000 ukrainiečių Kvebeke? Autoriaus nuomone, Kvebeko prancūzai gali savo tikslą pasiekti daugiakultūriškumo rėmuose. "Be daugiakultūriškumo mes esame pasmerkti. Daugiakultūriškumo rėmuose galime gyventi kartu, nesudarydami jokio pavojaus Kvebeko aspiracijoms". P.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6.0%
Taupomasis s-tas	7.5%
Pensijų planas	8.5%
Term. ind. 1 m.	8.75%
Term. ind. 2 m.	8.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės	10.5%
Nekiln. turto	10.0%
Čekų kredito	12.0%
Investicines nuo	10.5%

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais neribama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Baltiečių žygis į Vašingtoną

Baltiečių Žygio už Žmogaus Teises vykdamosios komitetas yra Detrote. Jį sudaro: Viktoras Nakas — pirm., Sigurdas Rudzitis — vicepirm., latvis, Raimund Tralla — vicepirm., estas, Violeta Abariūtė — žinia-raščio redaktorė, Rusnė Baltrušaitytė — narė, Gintė Damašytė — protokolų sekretorė, Saulius Jankauskas ir Milda Kupciukienė — spaudos korespondentai, Jonas Marčišauskas — išdininkas, Gražina Vaškelytė — korespondencijos sekretorė, Uldis Sipols — latvių atstovas, Harry Kord — estų atstovas. Šis komitetas rengia patį žygį. Estų, latvių ir lietuvių bendruomeninių organizacijų pirmininkai yra įtraukti į garbės komitetą. Pasaulio, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės ir taip pat LJ Sąjungos, ALTA, VLIKas ir Lietuvos vyčiai remia šį žygį. Neseniai laikraščiuose buvo išspausdintas jų "Atsišaukimas į lietuvių visuomenę".

Kiekvienoj lietuviškoj kolonijoj yra įsteigti (kur nėra, turėtų būti įsteigti) vietiniai komitetai žygio ruošai. Šie komitetai rū